

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA CELJE

ARHITEKTURA PROSTOROV ZA DUHOVNO OSKRBO V DOMOVIH ZA UPOKOJENCE

raziskovalna naloga

Avtorici:

Envera SELIMOVIĆ, 3. b

Lena ZGONEC, 3. b

Mentor:

Peter ČEPIN TOVORNIK, dipl.zn., dipl. san. inž.

**Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2013**

ZAHVALA

Najina raziskovalna naloga, ne bi mogla nastati brez ljudi, ki so si za naju vzeli veliko časa in nama pomagali pri zbiranju informacij, brez katerih ta raziskovalna naloga ne bi mogla nastati.

Najprej iskrena hvala gospodu profesorju in mentorju Petru Čepinu Tovorniku, ki naju je usmerjal, svetoval in vseskozi vodil do končnega cilja, ki sva ga na koncu skupaj z njim dosegli. Zahvala gre tudi gospe profesorici Maji Basle, ki si je vzela čas in skrbno pregledala vsebino najinega dela, ga ovrednotila in nama pomagala odpraviti strokovne napake. Hvala tudi gospe profesorici Maji Antonič, ki se je potrudila z odpravljanjem slovničnih napak v besedilu. Zahvala gre tudi gospe profesorici Franji Dobrajc za prevod povzetka v angleščino, gospe profesorici Nini Lobe Selič in gospodu Mateju Korenu za tehnično izvedbo ter gospe profesorici Smilji Pevec za koordinatorsko raziskovalno dejavnost na šoli.

Zahvaljujemo se tudi vsem direktorjem domov upokojencev po Sloveniji, ki so izpolnili anketni vprašalnik, in sodelujoči v Domu ob Savinji Celje, Domu sv. Jožefa, Domu starejših Šentjur in Domu starejših Hrastnik, ki so nama omogočili ogled in slikanje verskih prostorov v domovih ter izpolnitev anketnega vprašalnika.

Zahvaljujemo se tudi gospe profesorici in ravnateljici Katji Pogelšek Žilavec, ki podpira raziskovalno dejavnost na šoli.

Resnično še enkrat iskrena hvala vsem tistim, ki ste omogočili nastanek najine raziskovalne naloge Arhitektura prostorov za duhovno oskrbo v domovih za upokojence.

KAZALO

KAZALO VSEBINE

ZAHVALA.....	2
KAZALO	3
KAZALO VSEBINE.....	3
KAZALO SLIK.....	4
KAZALO TABEL.....	5
KAZALO GRAFOV.....	6
POVZETEK	7
ABSTRACT	8
1 UVOD	9
1.1 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE.....	9
1.2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE.....	9
1.3 METODE DELA	10
2 TEORETIČNI DEL.....	11
2.1 OPREDELITEV DUHOVNIH POTREB.....	11
2.2 VERSKE DUHOVNE POTREBE STANOVALCA V DOMU UPOKOJENCEV	11
2.2.1 OPREDELITEV POJMOV.....	12
2.3 ZAKONSKA PODLAGA VERSKE DUHOVNE OSKRBE.....	12
2.3.1 USTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE	12
2.3.2 ZAKON O VERSKI SVOBODI.....	13
3 EMPIRIČNI DEL.....	14
3.1 VZOREC	14
3.2 ČAS RAZISKAVE	14
3.3 OBDELAVA PODATKOV.....	14
3.4 REZULTATI RAZISKAVE	14
3.4.1 ANALIZA SLIKOVNEGA MATERIALA	15
3.4.2 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA, KI SO GA IZPOLNILI STANOVALCI DOMOV..	29
3.4.3 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA, KI SO GA IZPOLNILI DIREKTORJI DOMOV ZA UPOKOJENCE	39
3.5 PRIMERJAVA REZULTATOV IN RAZPRAVA.....	51
4 ZAKLJUČEK	52
5 VIRI IN LITERATURA	53
6 PRILOGE.....	54

KAZALO SLIK

Slika 1: Dom ob Savinji Celje.....	15
Slika 2: Vhodna vrata v kapelico.....	16
Slika 3: Kapelica v Domu ob Savinji Celje.....	16
Slika 4: Pogled na notranjost kapelice.....	16
Slika 5: Večna lučka.....	17
Slika 6: Mizica za vodo in vino.....	17
Slika 7: Sedež za duhovnika.....	17
Slika 8: Daritvena miza.....	17
Slika 9: Križ z Jezusom.....	18
Slika 10: Ambron.....	18
Slika 11: Kropilnik.....	18
Slika 12: Večna lučka.....	18
Slika 13: Dom starejših Hrastnik.....	19
Slika 14: Pri recepciji po stopnicah.....	20
Slika 15: Vhod pri recepciji navzdol.....	20
Slika 16: Notranjost prostora.....	20
Slika 17: Sedeži v notranjosti prostora.....	20
Slika 18: Dom sv. Jožefa.....	21
Slika 19: Pogled na notranjost kapelice.....	22
Slika 20: Vhodna vrata v kapelico.....	23
Slika 21: Lokacija kapelice.....	23
Slika 22: Kip Svete Marije.....	23
Slika 23: Kropilnik.....	23
Slika 24: Tabernakelj.....	24
Slika 25: Sveta Ema.....	24
Slika 26: Harmonij.....	24
Slika 27: Večna lučka.....	24
Slika 28: Daritvena miza.....	25
Slika 29: Ambron.....	25
Slika 30: Notranjost cerkve.....	25
Slika 31: Cerkev sv. Jožefa.....	25
Slika 32: Dom starejših Šentjur.....	26
Slika 33: Vhod v kapelico.....	27
Slika 34: Obvestilo o molitveni skupini.....	27
Slika 35: Oltarna miza.....	27
Slika 36: Pogled na notranjost kapelice.....	27
Slika 37: Kip Marije.....	28
Slika 38: Tabernakelj z večno lučko.....	28
Slika 39: Kropilnik.....	28
Slika 40: Križ z Jezusom.....	28

KAZALO TABEL

Tabela 1: Katere veroizpovedi ste?	29
Tabela 2: Kako zadovoljujete svoje duhovne potrebe?	30
Tabela 3: Imate v domu upokojencev prostor za duhovno oskrbo?	31
Tabela 4: Kako pogosto obiskujete verske prostore?	32
Tabela 5: Kakšen je namen vašega obiska verskega prostora?	33
Tabela 6: Menite, da bi moral imeti vsak dom upokojencev prostor za duhovne potrebe? ...	34
Tabela 7: Pogrešate kaj v verskem prostoru?	35
Tabela 8: Menite, da arhitektura v prostoru za duhovno oskrbo vpliva na večjo udeležbo ljudi v teh prostorih?	36
Tabela 9: Opredelite vaš odnos do arhitekturne urejenosti prostorov za duhovno oskrbo....	37
Tabela 10: Koliko sredstev povprečno mesečno namenite za urejenost prostora za duhovno oskrbo?	38
Tabela 11: Ima vaš dom poseben prostor za duhovno oskrbo vaših stanovalcev?	39
Tabela 12: Ima prostor za duhovno oskrbo posebno ime?	40
Tabela 13: Za katere veroizpovedi imate v vašem domu poseben prostor?	41
Tabela 14: Kje je prostor za duhovno oskrbo stanovalcev v domu?	42
Tabela 15: Kje opravljajo vaši stanovalci duhovne potrebe v domu?	43
Tabela 16: Kako pogosto se srečujejo vaši stanovalci v tem prostoru?	44
Tabela 17: Je prostor za duhovno oskrbo po vašem mnenju dovolj velik glede na obisk stanovalcev?	45
Tabela 18: Menite, da bi morale imeti vse veroizpovedi svoje prostore za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?	46
Tabela 19: Kako zelo je po vašem mnenju za stanovalce pomemben prostor za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?	47
Tabela 20: Ljudje katere veroizpovedi imajo v vašem domu druženja (v smislu duhovne oskrbe)?	48
Tabela 21: Ali vaši stanovalci kdaj izrazijo željo po prostoru za duhovno oskrbo (če takšnega prostora v domu nimate)?	49
Tabela 22: Če nimate posebnega prostora za duhovno oskrbo v domu, ali razmišljate, da bi ga naredili?	50

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Katere veroizpovedi ste?	29
Graf 2: Kje zadovoljujete svoje duhovne potrebe?	30
Graf 3 : Imate v domu upokojencev prostor za duhovno oskrbo?	31
Graf 4: Kako pogosto obiskujete verske prostore?	32
Graf 5: Kakšen je namen vašega obiska verskega prostora?	33
Graf 6: Menite, da bi moral imeti vsak dom upokojencev prostor za duhovne potrebe?	34
Graf 7: Pogrešate kaj v verskem prostoru?	35
Graf 8: Menite, da arhitektura v prostoru za duhovno oskrbo vpliva na večjo udeležbo ljudi v teh prostorih?	36
Graf 9: Opredelite vaš odnos do arhitekturne urejenosti prostorov za duhovno oskrbo	37
Graf 10: Koliko sredstev povprečno mesečno namenite za urejenost prostora za duhovno oskrbo?	38
Graf 11: Ima vaš dom poseben prostor za duhovno oskrbo vaših stanovalcev?	39
Graf 12: Ima prostor za duhovno oskrbo posebno ime?	40
Graf 13: Za katere veroizpovedi imate v vašem domu poseben prostor?	41
Graf 14: Kje se nahaja prostor za duhovno oskrbo stanovalcev v domu?	42
Graf 15: Kje opravljajo vaši stanovalci duhovne potrebe v domu?	43
Graf 16: Kako pogosto se srečujejo vaši stanovalci v tem prostoru?	44
Graf 17: Je prostor za duhovno oskrbo po vašem mnenju dovolj velik glede na obisk stanovalcev?	45
Graf 18: Menite, da bi morale imeti vse veroizpovedi svoje prostore za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?	46
Graf 19: Kako zelo je po vašem mnenju za stanovalce pomemben prostor za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?	47
Graf 20: Ljudje katere veroizpovedi imajo v vašem domu druženja (v smislu duhovne oskrbe)?	48
Graf 21: Ali vaši stanovalci kdaj izrazijo željo po prostoru za duhovno oskrbo (če takšnega prostora v domu nimate)?	49
Graf 22: Če nimate posebnega prostora za duhovno oskrbo v domu, ali razmišljate, da bi ga naredili?	50

POVZETEK

Namen raziskovalne naloge je bil ugotoviti, koliko domov upokojencev ima verske prostore, v kakšnem stanju so le-ti in kaj vsebujejo ti prostori. Cilj naloge pa je, da se direktorje domov za upokojence in ostalo javnost spodbudi k razmišljanju za potrebe ljudi, ki potrebujejo verske prostore za izpovedovanje in zadovoljevanje duhovnih potreb.

V teoretičnem delu raziskovalne naloge je opisana opredelitev duhovnih potreb in zakonska podlaga verske duhovne oskrbe.

Osnova za empirični del je bil slikovni material, ki je nastal pri fotografiranju prostorov za duhovno oskrbo v Domu starejših Šentjur, Domu ob Savinji Celje, Domu starejših Hrastnik in Domu sv. Jožefa, ter 35 anketnih vprašalnikov, ki so ga izpolnjevali stanovalci omenjenih domov, in 10 anketnih vprašalnikov, ki so jih izpolnili direktorji različnih domov po Sloveniji. Rezultati so pokazali, da ima večina domov poseben prostor za duhovno oskrbo stanovalcev, ki se najpogosteje imenuje kapela oz. domska kapelica. Namen obiska verskega prostora je izključno zaradi zadovoljevanja duhovnih potreb. Večina stanovalcev in direktorjev meni, da bi moral imeti vsak dom poseben prostor za duhovno oskrbo. V 40 % se takšen prostor nahaja v nadstropju, v katerem se najpogosteje v srečujejo stanovalci enkrat tedensko.

Ključne besede: kapelica, dom upokojencev, verski prostori, vera, direktor, stanovalec.

ABSTRACT

The intention of this research was to determine how many retirement homes have religious premises, in what condition they are and what they contain. The aim of this research is that the directors of retirement homes and other public start thinking about the needs of people who need religious premises for profession of religion and satisfying their spiritual needs.

In the theoretical part of research is described the identification of spiritual needs and the legal basis of spiritual care.

The basis for the empirical part was imagery which was created when places of spiritual care were taken a photograph in retirement homes in Šentjur, Dom ob Savinji, Dom starejših Hrastnik, Dom sv. Jožefa, and 35 questionnaires which were filled in by mentioned homes, and 10 questionnaires filled in by directors of various retirement homes in Slovenia. The results showed that the majority of retirement homes have a special place for spiritual care of residents, which is commonly named chapel or residential chapel. The purpose of the visit of religious premises is purely satisfying religious needs. Most residents and directors think that each retirement home should have a special place for spiritual care. 40% of such places are located on the first floor in which residents most commonly meet once a week.

Keywords: chapel, retirement home, religious premises, religion, director, resident.

1 UVOD

Položaj cerkva in drugih verskih skupnosti v Republiki Sloveniji so na različnih področjih družbenega življenja. Človekovo pravico do verske svobode in odnos med državo in verskimi skupnostmi v Republiki Sloveniji urejata ustava in zakon.

Verska svoboda posameznika je v okviru svobode vesti urejena in zagotavlja pravico vsakega posameznika do svobodnega izpovedovanja vere in drugih opredelitev v zasebnem ter javnem življenju in pravico staršev do verske ter moralne vzgoje otrok.

Ustava postavlja versko svobodo v rang posebej varovanih ustavnih pravic, ki terjajo absolutno spoštovanje njihovega uresničevanja. Poleg tega ustava prepoveduje diskriminacijo na podlagi vere ali drugega prepričanja ter prepoveduje spodbujanje k verski neenakopravnosti ter razpihovanje verskega sovraštva in nestrpnosti.

Za raziskovalno nalogo sva se odločili zato, da bi izvedeli kaj več o tej temi, ki naju zanima in sicer, kje zadovoljujejo stanovalci domov upokojencev po Sloveniji svoje duhovne potrebe.

1.1 NAMEN IN CILJ RAZISKOVALNE NALOGE

Namen raziskovalne naloge je bil ugotoviti, kateri domovi za upokojence imajo verske prostore, v kakšnem stanju so le-ti ter kje stanovalci zadovoljujejo svoje duhovne potrebe.

Cilj raziskovalne naloge pa je, da se direktorji omenjenih domov za upokojence in ostalo javnost spodbudi k razmišljanju o potrebah ljudi, ki potrebujejo verske prostore za izpovedovanje in zadovoljevanje duhovnih potreb.

1.2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

Preden sva začeli z raziskovalno nalogo, sva si postavili štiri hipoteze, in sicer:

Hipoteza 1: Večina domov upokojencev po Sloveniji, ki so sodelovali v raziskavi, imajo prostor za duhovno oskrbo.

Hipoteza 2: Več kot polovica direktorjev domov upokojencev meni, da je za stanovalce prostor za duhovno oskrbo pomemben oz. zelo pomemben.

Hipoteza 3: Najpogosteje stanovalci obiskujejo verske prostore enkrat tedensko.

Hipoteza 4: Večina stanovalcev posameznega doma upokojencev meni, da bi moral imeti vsak dom upokojencev prostor za duhovno oskrbo stanovalcev.

1.3 METODE DELA

Za raziskovalno nalogo sva uporabili:

- študij različne literature,
- metodo fotografiranja in
- metodo anketnega vprašalnika.

Najino delo je potekalo po naslednjem vrstnem redu:

- najprej sva se z mentorjem dogovorili o izbrani temi,
- zastavili sva si namen in cilj raziskovalne naloge,
- na osnovi namena in zastavljenih ciljev sva določili mesta fotografiranja,
- določili sva domove upokojencev, ki sva si jih ogledali in fotografirali,
- postavili sva 4 hipoteze,
- pridobljene podatke in slike sva analizirali ter interpretirali,
- na podlagi pridobljenih podatkov in slik sva zastavljene hipoteze potrdili oz. ovrgli,
- vmes pa sva proučili še literaturo za podlago izvedbe teoretičnega dela raziskovalne naloge.

Pri izdelavi raziskovalne naloge je bila uporabljena deskriptivna metoda s študijem literature. V empiričnem delu raziskovalne naloge se je kot inštrument raziskave uporabil anketni vprašalnik ter slikovni material.

Anketiranje je bilo izvedeno med stanovalci domov upokojencev, in sicer Doma ob Savinji Celje, Doma starejših Hrastnik, Doma starejših Šentjur in Doma svetega Jožefa, katerim je bilo postavljenih 10 vprašanj. Vsa vprašanja so bila kombinacija zaprtega in odprtega tipa, kjer je bilo pod vprašanjem navedeno tri do pet odgovorov, pod zadnjo alinejo pa so lahko anketiranci zapisali svoj odgovor, če ga niso našli med navedenimi.

Anketiranje je bilo izvedeno tudi med direktorji domov upokojencev po Sloveniji, katerim je bilo zastavljenih 12 vprašanj. Eno vprašanje je bilo dihotomno z odgovorom da ali ne, eno pa zaprtega tipa z možnostjo obrazložitve svojega odgovora. Deset vprašanj pa je bila kombinacija zaprtega in odprtega tipa, kjer so bili pod vprašanjem navedeni dva do trije odgovori, pod zadnjo alinejo pa so lahko anketiranci zapisali svoj odgovor, če ga niso našli med navedenimi.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 OPREDELITEV DUHOVNIH POTREB

Holistična zdravstvena nega (v nadaljevanju ZN) starostnika v socialnovarstvenem zavodu je temeljna dejavnost, ki v tesnem sodelovanju z drugimi službami zagotavlja optimalno oskrbo stanovalcev zavoda. Avtorica Virginija Henderson (1998) utemeljuje in opiše človekove osnovne potrebe v štirinajstih sklopih, eden izmed njih je tudi pomoč stanovalcu pri opravljanju verskih obredov in strpnost do njegovih verskih prepričanj.

Star človek še posebej potrebuje, da ga vsak strokovnjak jemlje kot človeka v njegovi celoti (Ramovš, 2004, str. 2). Človek je nedeljiva celota, ki jo sestavlja šest razsežnosti, in sicer telesna, duševna, duhovna, medčloveško-družbena, zgodovinsko-kulturna in bivanjska. Dejansko pa moramo vsako od razsežnosti gledati v križnem spletu z vsemi drugimi petimi, brez katerih je ni. Človek je enovita celota vseh šestih razsežnosti in vsaka od njih ima svoje značilne potrebe (Ramovš, 2004, str. 3-4).

Te potrebe imajo pri vsakemu posamezniku različno težo in pomen glede na življenjsko obdobje posameznika. Tako ima tudi posameznik svoje specifične potrebe.

Pojma duhovna razsežnost in duhovne potrebe uporabljata antropologija in vera. Anthropolos grško pomeni človek, človeški, antropologija pa je veda, ki proučuje človeka v vseh njegovih razsežnostih. Antropološka duhovna razsežnost človeka je njegova svoboda, odgovornost in vest. Verska duhovna razsežnost pa je vera in ljubezen, vera, da pot nekam pelje in da jo od začetka vodi Nekdo, ki nas ima rad (Ramovš, 2009, str. 16).

Starejši ljudje se čedalje bolj zanimajo za eksistencialna in duhovna vprašanja človekovega bivanja, sprašujejo se o smislu življenja in nehanja, kar je brez dvoma povezano z njihovo zmanjšano socialno vlogo, kratko prihodnostjo in pričakovanjem konca življenja (Pečjak, 2007, str. 157).

2.2 VERSKE DUHOVNE POTREBE STANOVALCA V DOMU UPOKOJENCEV

Človek lahko izkusi harmoničen odnos s samim seboj (zanj je značilno občutje sreče in miru) in bogat, poln odnos z drugimi ljudmi takrat, ko vzpostavi in ohranja dinamičen ter oseben odnos z Bogom, ki pripelje do psihične, čustvene, socialne in duhovne integracije. Če tega odnosa z Bogom ni, lahko pride do disharmoničnega odnosa s samim seboj in drugimi (Fish in Shelly v: Tušar, 2003, str. 11).

2.2.1 OPREDELITEV POJMOV

2.2.1.1 DUHOVNOST

Različni avtorji uporabljajo različne besede za opredelitev vsebine duhovnosti. Beseda duhovnost izhaja iz latinske besede »spiritus« in pomeni »dih življenja«. Je način bivanja in doživljanja vsega skozi transcendentno (presežno) dimenzijo in jo označujejo določene vrednote v povezavi z jazom, drugimi, z naravo, z življenjem, itd. (Perinotti-Molinatti, 2004, str. 48). Duhovnost lahko opredelimo kot dinamična načela, razvita skozi celotno življenjsko obdobje, ki usmerjajo pogled posameznika na svet, vplivajo na njegovo razlago višje sile, upanja, morale, izgube, vere, ljubezni in zaupanja ter zagotavljajo vsebino in pomen vsakodnevnim dejavnostim (Hiks T. J., 1999, str. 144).

2.2.1.2 RELIGIJA

Priročni slovar tujk (2002, str. 706) razlaga religijo (lat. *religio* – vera, pobožnost, bogoboječnost) kot sistem nauk, norm, vrednot in obredov, skozi katere se izkazuje vera v nadnaravno duhovno silo, ter kot verovanje, verstvo, veroizpoved. Beseda religiozen pa izhaja iz latinske besede *religiosus*, kar pomeni verski in se nanaša na religijo, veren, pobožen.

2.2.1.3 VERA

Vera je notranji vsebinski del religije, to, kar ljudje verujejo, njihova občutja, spoštovanja, oboževanja, individualna molitev, itd. (Levar, 2008, str. 4).

2.3 ZAKONSKA PODLAGA VERSKE DUHOVNE OSKRBE

2.3.1 USTAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Človekovo pravico do verske svobode in odnos med državo in verskimi skupnostmi v Republiki Sloveniji urejata ustava in zakon: tako pravico posameznika, ki jo urejajo 14., 16., 41., 46., 63. in 123. člen ustave, kot tudi kolektivno pravico, ki jo uresničujejo verske skupnosti in je določena v 7. členu ustave.

Verska svoboda posameznika je v okviru svobode vesti urejena v 41. členu Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91), ki zagotavlja pravico vsakega posameznika do svobodnega izpovedovanja vere in drugih opredelitev v zasebnem in javnem življenju ter pravico staršev do verske in moralne vzgoje otrok. 16. člen ustave določa, da je z ustavo določene človekove pravice in temeljne svoboščine izjemno dopustno začasno razveljaviti ali omejiti v vojnem in izrednem stanju. Vendar v drugem odstavku ne dopušča nobenega začasnega razveljavljanja

ali omejevanje pravic, ki so določene v 41. členu. S tem ustava postavlja versko svobodo v rang posebej varovanih ustavnih pravic, ki terjajo absolutno spoštovanje njihovega uresničevanja. Poleg tega ustava prepoveduje diskriminacijo na podlagi vere ali drugega prepričanja (1. odstavek 14. člena) ter prepoveduje spodbujanje k verski neenakopravnosti ter razpihovanje verskega sovraštva in nestrpnosti (63. člen). Ustava nadalje priznava tudi pravico do ugovora vesti (46. člen) ter dopušča, da državljani, ki zaradi svojih religioznih nazorov niso pripravljeni sodelovati pri opravljanju vojaških dolžnosti, sodelujejo pri obrambi države na drug način (123. člen). Ustava v 7. členu določa, da so država in verske skupnosti ločene, da so verske skupnosti enakopravne ter da je njihovo delovanje svobodno.

2.3.2 ZAKON O VERSKI SVOBODI

Zakon o verski svobodi (Uradni list RS št. 14/2007) v 25. členu določa versko duhovno oskrbo v bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih, ki opravljajo institucionalno varstvo. Stanovalci v teh ustanovah imajo pravico do redne individualne in kolektivne verske duhovne oskrbe. V mejah možnosti jim je treba omogočiti sodelovanje pri verskih obredih, ki so organizirani v ustanovi, in jim omogočiti prejemanje knjig z versko vsebino in verskih napotkov. Omenjene ustanove so tudi dolžne zagotavljati prostorske in tehnične pogoje za versko duhovno oskrbo. Njene naloge podrobno opisuje Pravilnik o organizaciji in izvajanju verske duhovne oskrbe v bolnišnicah in pri drugih izvajalcih zdravstvenih storitev (Uradni list RS št. 100/2008) v petem členu:

- organiziranje in omogočanje verskih dejavnosti in obredov,
- obiskovanje in duhovno spremljanje stanovalcev,
- nudenje pogovorov in verske duhovne pomoči stanovalcem,
- zagotavljanje obredov ob verskih praznikih,
- nudenje verskih obredov ob umrlih stanovalcih,
- nudenje verske in duhovne oskrbe v nujnih primerih in
- druge naloge na področju verske duhovne oskrbe.

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 VZOREC

Osnova za obdelavo podatkov je bil:

1. slikovni material, ki je nastal z ogledom 4 domov za upokojence, in anketni vprašalnik, ki so ga izpolnili stanovalci omenjenih domov, in sicer:
  - Dom ob Savinji Celje 10,
  - Dom sv. Jožefa 10,
  - Dom starejših Šentjur 10 in
  - Dom starejših Hrastnik 5 ter
2. 10 anketnih vprašalnikov, ki so jih izpolnili direktorji različnih domov upokojencev po Sloveniji.

3.2 ČAS RAZISKAVE

Fotografiranje domov za upokojence je potekalo v mesecih januar, februar in marec, in sicer:

- Dom ob Savinji Celje 21. 1. 2013,
- Dom sv. Jožefa 22. 2. 2013,
- Dom starejših Šentjur 6. 3. 2013 in
- Dom starejših Hrastnik 21. 2. 2013.

Anketiranci so na anketna vprašanja odgovarjali isti dan, ko sva obiskali domove za upokojence.

Anketni vprašalnik, ki so ga izpolnjevali direktorji domov za upokojence, jim je bil poslan po elektronski pošti 20. 2. 2013 z enotedenskim rokom za odgovor.

3.3 OBDELAVA PODATKOV

Slike, ki so nastale na samem terenu pri ogledu domov za upokojence, sva analizirani ter prikazujejo dejansko stanje. Pridobljene anketne vprašalnike sva razvrstili in jih računalniško obdelali. Pri risanju grafov sva si pomagali s programom Word. Število odgovorov pri vsakem vprašanju na anketnem vprašalniku sva pretvorili v odstotke in jih prikazali v tabelah in grafih.

3.4 REZULTATI RAZISKAVE

Na naslednjih straneh so na kratko opisani in s slikovnim materialom predstavljeni prostori za duhovno oskrbo v domovih za upokojence, ki so bili že navedeni v vzorcu, in analiza anketnega vprašalnika, ki so ga izpolnjevali stanovalci ter direktorji domov za upokojence.

3.4.1 ANALIZA SLIKOVNEGA MATERIALA

V nadaljevanju je prikazana analiza slikovnega materiala, ki je nastal na dan ogleda posameznega doma za upokoјence.

3.4.1.1 DOM OB SAVINJI CELJE

Slika 1: Dom ob Savinji Celje

Dom ob Savinji Celje je socialnovarstveni zavod, ki zagotavlja različne programe in storitve za starejše ne samo v Celju, ampak v širši regiji, in je namenjen osebam od 65. leta starosti dalje, izjemoma tudi mlajšim invalidnim in drugim osebam.

V dom lahko sprejmejo 241 stanovalcev in sicer v dve enoti, ki sta locirani v dveh povezujočih objektih, in sicer zdravstveno-negovalna enota I, kjer bivajo stanovalci z zadovoljivo psihično in fizično kondicijo, in zdravstveno-negovalna enota II, kjer stanovalci potrebujejo v celoti zdravstveno nego, oskrbo in povečan obseg individualne pozornosti ter pomoči. Stanovalcem zagotavljajo primerne oblike udejstvovanja in jim omogočajo čim višjo stopnjo samostojnosti. Aktivnosti potekajo v okviru delovne terapije in fizioterapije (športne aktivnosti, učenje dnevnih aktivnosti, transferja, hoje in uporabe ortopedskih pripomočkov). Med institucionalno mrežo storitev sodi dnevni center, namenjen vsem starejšim, ki želijo živeti doma, vendar potrebujejo občasno pomoč, pozornost, druženje. V dnevnem centru zagotavljajo dnevno oskrbo do 30 obiskovalcem dnevno (Dom ob Savinji Celje, 2013).

LOKACIJA KAPELICE

Slika 3: Kapelica v Domu ob Savinji Celje

Slika 2: Vhodna vrata v kapelico

Kapelica je v pritličju doma, in sicer desno od recepcije, prva vrata levo. Kapelica je velikosti 3 x 4 m in je opremljena z oltarjem, tabernakeljnom, daritveno mizico ter 38 sedeži. Svete maše v domu potekajo dvakrat tedensko, in sicer vsako nedeljo ob 16. uri ter vsak petek ob 11. uri. V kapelici imajo samo katoliška srečanja, drugih ne. Pripadniki islamske vere pa se enkrat tedensko zbirajo v večnamenskem prostoru.

Slika 4: Pogled na notranjost kapelice

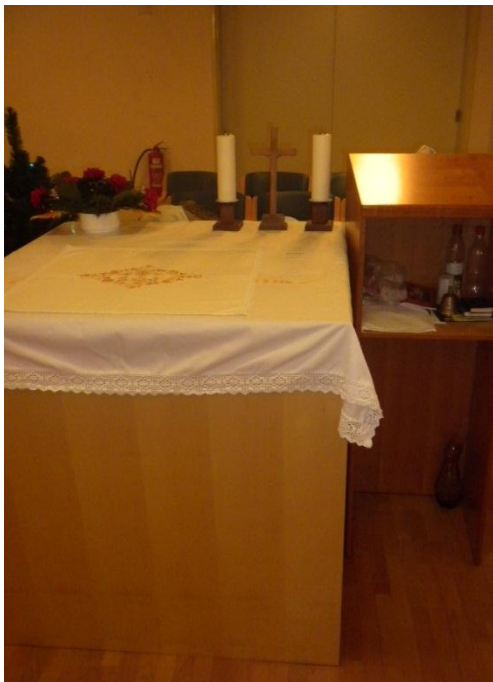
NOTRANJOST KAPELICE

Slika 6: Mizica za vodo in vino

Slika 5: Večna lučka

Slika 8: Daritvena miza

Slika 7: Sedež za duhovnika

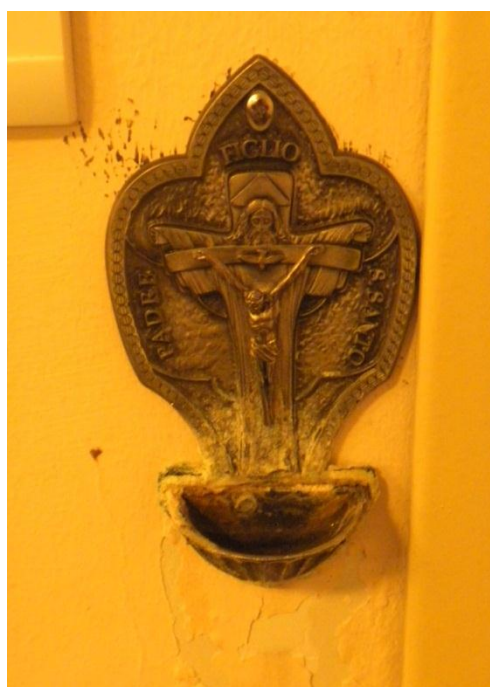
Slika 10: Ambron

Slika 9: Križ z Jezusom

Slika 12: Večna lučka

Slika 11: Kropilnik

3.4.1.2 DOM STAREJŠIH HRASNİK

Slika 13. Dom starejših Hrastnik

Dom je s svojim delovanjem pričel 16. 2. 1995, ko so se v dom vselili prvi stanovalci. Ta dan so si delavci in stanovalci izbrali za »rojstni dan« doma. Prvotna kapaciteta doma je bila 112 postelj, danes pa je v njem prostora za 131 stanovalcev. Dom ni novogradnja, ampak je bil za potrebe domskega varstva preurejen bivši dijaški dom, kar je pogojevalo tudi strukturo sob. V domu imajo 8 enoposteljnih, 16 dvoposteljnih, 17 triposteljnih in 10 štiriposteljnih sob.

Dom je vpisan v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani pod št. vložka 1/25937/00, dne 23. 1. 1995.

Dom starejših Hrastnik je bil ustanovljen kot javni socialnovarstveni zavod s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 022-03/93-9/49-8 z dne 8. 9. 1994, ki je

bil spremenjen in dopolnjen s sklepom Vlade Republike Slovenije o spremembah in dopolnitvah

sklepa o preoblikovanju Doma starejših Hrastnik v javni socialnovarstveni zavod št. 571-36/2002-1 z dne 14. 1. 2003 in sklepom Vlade Republike Slovenije o spremembah Sklepa o ustanovitvi Doma starejših Hrastnik št. 01403-121/2009/5 z dne 6. 10. 2009 (Dom starejših Hrastnik, 2013).

PROSTOR, NAMENJEN ZA VERSKO IZPOVEDOVANJE

V Domu starejših Hrastnik ni prostora, ki bi bil posebej namenjen zadovoljevanju duhovnih potreb. Zato pa imajo poseben prostor, namenjen verskemu izpovedovanju starejših. V tem prostoru, kjer je sedaj prostor za versko izpovedovanje, je bila prej knjižnica Antona Sovreta Hrastnik.

Prostor je v kleti doma, in sicer pri recepciji, po stopnicah navzdol in nato desno v ovinek, kjer se gre po hodniku naravnost skozi prva vrata. Prostor je v velikosti 40 m² in je opremljen s 33 stoli ter mizo. Svete maše v domu potekajo enkrat tedensko, in sicer vsak četrtek ob 10.00 uri. Štirikrat na leto pa je maša ob krščanskih praznikih, kjer pride hrastniški župnik. V domu pa spoštujejo vse veroizpovedi. Pravega verskega prostora nimajo. Stanovalci imajo zagotovljeno versko oskrbo in tudi sami si lahko pokličejo župnike. Stanovalci so zadovoljni, s tem, kar imajo, saj sami menijo, da verskega prostora ne potrebujejo.

LOKACIJA PROSTORA

Slika 15: Vhod pri recepciji navzdol

Slika 14: Pri recepciji po stopnicah

NOTRANJOST PROSTORA

Slika 17: Sedeži v notranjosti prostora

Slika 16: Notranjost prostora

3.4.1.3 DOM SV. JOŽEFA NAD CELJEM

Slika 18: Dom sv. Jožefa

Jožefov hrib zaznamuje baročna cerkev, ki so jo Celjani zgradili daljnega leta 1681 v zahvalo za prenehanje kuge, ki je tiste čase pustošila po Štajerskem in v Celju. Po njej je hrib dobil svoje ime. Cerkev je hitro postala priljubljeno romarsko središče in to ostaja še danes z dvema glavnima romarskima shodoma: na Jožefovo, 19 marca, in 1. maja. Svetega Jožefa pa častijo in prosijo za varstvo nad Domom in okoliško župnijo tudi na večer vsake srede pred prvim petkom v mesecu.

Nov list v zgodovini Jožefovega hriba pa je obrnil blaženi škof Anton Martin Slomšek, ki je leta 1852 z velikim veseljem tja povabil duhovnike Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega - lazariste. Sam jih je pozdravil ter jim naložil poslanstvo z besedami: "Da bi se borili zoper nevero, zoper socializem, katerega izrodek je brezverni komunizem, in zoper revolucijo ali prekucijo".

Lazaristi so se z vso vnemo lotili ljudskih misijonov po slovenskih župnijah ter duhovnih vaj na Jožefovem hribu. Ob prihodu so prvotno majhno hišo ob cerkvi glede na potrebe nekajkrat dogradili, približno sedanjo velikost pa je dobila leta 1933. Med drugo svetovno vojno in po njej jo je doletela okupacija in nato nacionalizacija. Povojna ljudska oblast se ni kaj dosti zanimala zanj in leta 1990 so jo lazaristi dobili po dobri volji Mestne občine Celje spet nazaj - vendar potrebno temeljite preнове.

Leta 1993 se je začela obnova in počasi je dom dobival današnjo podobo. Lazaristi so se v del doma vselili leta 1995. Prve prireditve v drugem delu pa so stekle v letu 1996, kjer so lazaristi leta 1998 ustanovili na hribu zavod Dom sv. Jožef, ki je začel vračati hribu prvotni duh, seveda na času primeren način s sodobnim duhovno prosvetnim centrom. Dom sv. Jožef, ki sedaj v skladu s karizmo lazaristov izvaja svoje trojno poslanstvo: duhovno prosvetno, orglarsko šolo in varstvo starejših. Z nastankom celjske škofije pa dom v dobršni meri izvaja tudi poslanstvo škofijskega pastoralnega centra (Dom svetega Jožefa, 2013).

KAPELICA

Slika 19: Pogled na notranjost kapelice

Kapelica je v prvem nadstropju doma, in sicer pri recepciji levo ter nato po stopnicah navzgor in še enkrat levo prva vrata na desni strani. Kapelica je približno v velikosti 3 krat 4 m in je opremljena z oltarjem, tabernakljem, križem, sv. Marijo, kropilnikom, sliko, posvečeno sv. Emi, harmonijem, ambonom, večno lučko in 40 stoli ter prostorom, da lahko v njo pridejo še stanovalci z vozički.

Svete maše v domu potekajo vsako sredo ob 15.00 uri, vsakodnevno srečanje v kapelici poteka ob 14.30 uri, ob nedeljah ob 10.00 uri pa so vsi v Cerkvi sv. Jožefa, ki je oddaljena le 15 m od doma. V domu imajo to posebnost, da je zraven doma Cerkev sv. Jožefa, ki jo lahko obiskujejo tudi stanovalci doma. Tisti, ki ne morejo hoditi, lahko spremljajo mašo v cerkvi preko televizije. Ti stanovalci so v sobah ali v čajni kuhinji, tako da imajo vsi možnost biti pri maši. Vsako dogajanje, ki poteka v cerkvi, se lahko spremlja tudi preko televiziji. Stanovalci doma so v cerkvi zelo aktivni.

V domu so samo stanovalci katoliške veroizpovedi. Nekoč je bila ena adventistka, ki je že umrla. V domu ni zadržkov druge veroizpovedi. Tudi ljudje druge veroizpovedi so dobrodošli v domu. Morajo se prilagoditi npr. zvonjenju cerkve ipd. Udeležba v kapelici zajema od 60 % do 70 % katoličanov pri mašah. Kapelica, ki jo imajo, se imenuje Kapelica sv. Eme.

LOKACIJA KAPELICE

Slika 21: Lokacija kapelice

Slika 20: Vhodna vrata v kapelico

NOTRANJOST KAPELICE

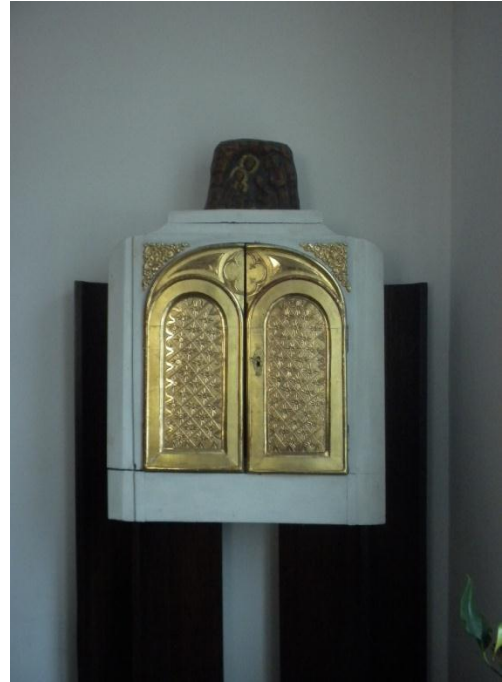
Slika 22: Kip Svete Marije

Slika 23: Kropilnik

Slika 25: Sveta Ema

Slika 24: Tabernakelj

Slika 27: Večna lučka

Slika 26: Harmonij

Slika 29: Ambron

Slika 28: Daritvena miza

CERKEV SV. JOŽEFA

Cerkev sv. Jožefa je tik zraven doma, zato lahko stanovalci hodijo zadovoljevat svoje duhovne potrebe kar v cerkev. To jim svetujejo tudi zaposleni, saj stanovalci na takšen način ohranjajo telesno kondicijo ter se družijo.

Slika 31: Cerkev sv. Jožefa

Slika 30: Notranjost cerkve

3.4.1.4 DOM STAREJŠIH ŠENTJUR

Dom starejših Šentjur je javni socialnovarstveni zavod, odprt od leta 1999, ki nudi svojim stanovalcem socialno oskrbo, nastanitev, prehrano, zdravstveno varstvo in zdravstveno nego, fizioterapijo, vključevanje v aktivnosti delovne terapije, funkcionalne terapije in ostale aktivnosti.

Osnovno poslanstvo doma je, da s svojimi storitvami pomaga starejšim ljudem, ki imajo določene zdravstvene težave ali pa so se iz različnih drugih vzrokov odločili za vključitev v institucionalno varstvo. Bivanje v domu je oblika življenja v zavodu, ki stanovalcem nadomešča in dopolnjuje funkcijo doma in lastne družine. Zaposleni v zavodu se zavedajo, da nobena institucija ne more nadomestiti lastnega doma, zato je njihova skrb usmerjena tako, da delajo tako, da se v hiši stanovalci čutijo sprejeti, dobrodošli in čim bolj zadovoljni.

Cilj zavoda je razvijati takšno organiziranost, ki bo zagotavljala maksimalno prilagodljivost glede na potrebe stanovalcev, ter da bodo sposobni učinkovito tekrovati s konkurenco ob upoštevanju osnovnih načel: visoka kakovost izvajanja skrbi za starejše ob hkratnem upoštevanju ekonomskih zmožnosti, vključenost permanentnega strokovnega in osebnega razvoja zaposlenih ter zmožnosti prilagajanja okolju (Dom starejših Šentjur, 2013).

Slika 32: Dom starejših Šentjur

KAPELICA

Kapelica je v prvem nadstropju doma, in sicer po levem hodniku tretja vrata desno. Svete maše v molitveni kapelici potekajo vsako sredo med 13.30 in 14.30 uro. Sveto mašo ponavadi obiše med 10 in 15 stanovalcev doma, ki so tudi včlanjeni v molitveno skupino.

Slika 34: Obvestilo o molitveni skupini

Slika 33: Vhod v kapelico

NOTRANJOST KAPELICE

Kapelica je velika 3 krat 3 metre in ima 6 klopi, tabernakelj, večno lučko, križ, kropilnik in veliko drugih verskih simbolov.

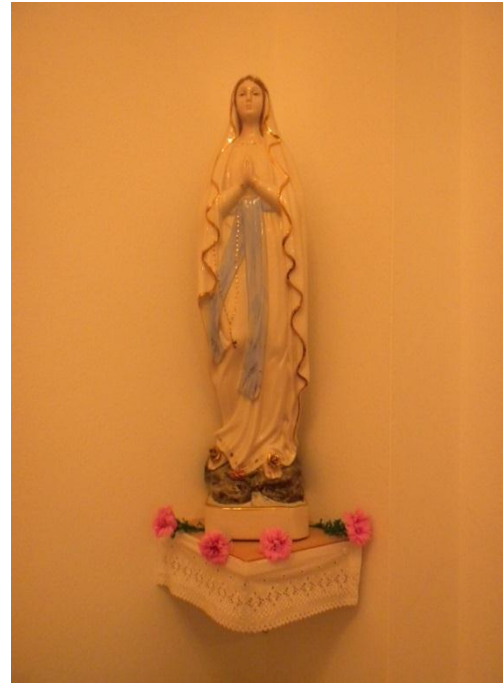
Slika 36: Pogled na notranjost kapelice

Slika 35: Oltarna miza

Slika 38: Tabernakelj z večno lučko

Slika 37: Kip Marije

Slika 40: Križ z Jezusom

Slika 39: Kropilnik

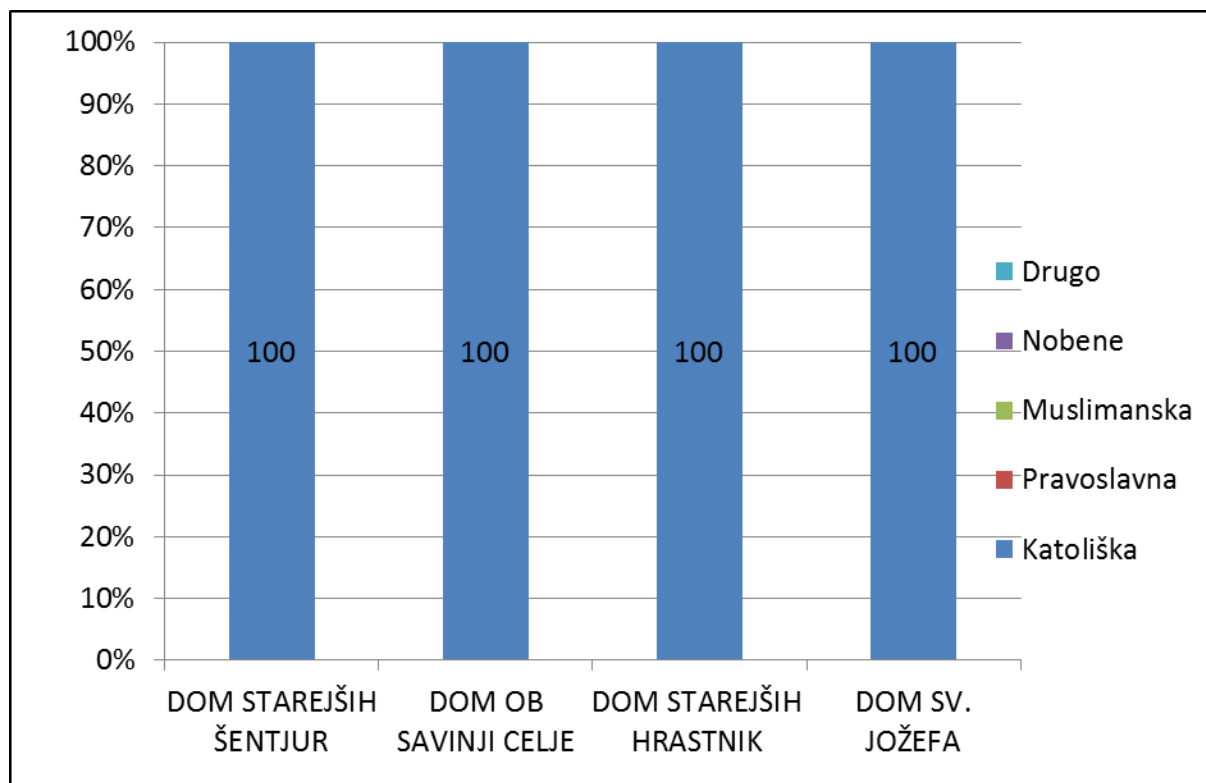
3.4.2 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA, KI SO GA IZPOLNILI STANOVALCI DOMOV

V nadaljevanju sledi analiza anketnega vprašalnika, ki so ga izpolnjevali stanovanjci Doma starejših Šentjur, Doma ob Savinji Celje, Doma starejših Hrastnik in Doma sv. Jožefa.

1. KATERE VEROIZPOVEDI STE?

Tabela 1: Katere veroizpovedi ste?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Katoliška	10	100	10	100	5	100	10	100
Pravoslavna	0	0	0	0	0	0	0	0
Muslimanska	0	0	0	0	0	0	0	0
Nobene	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0

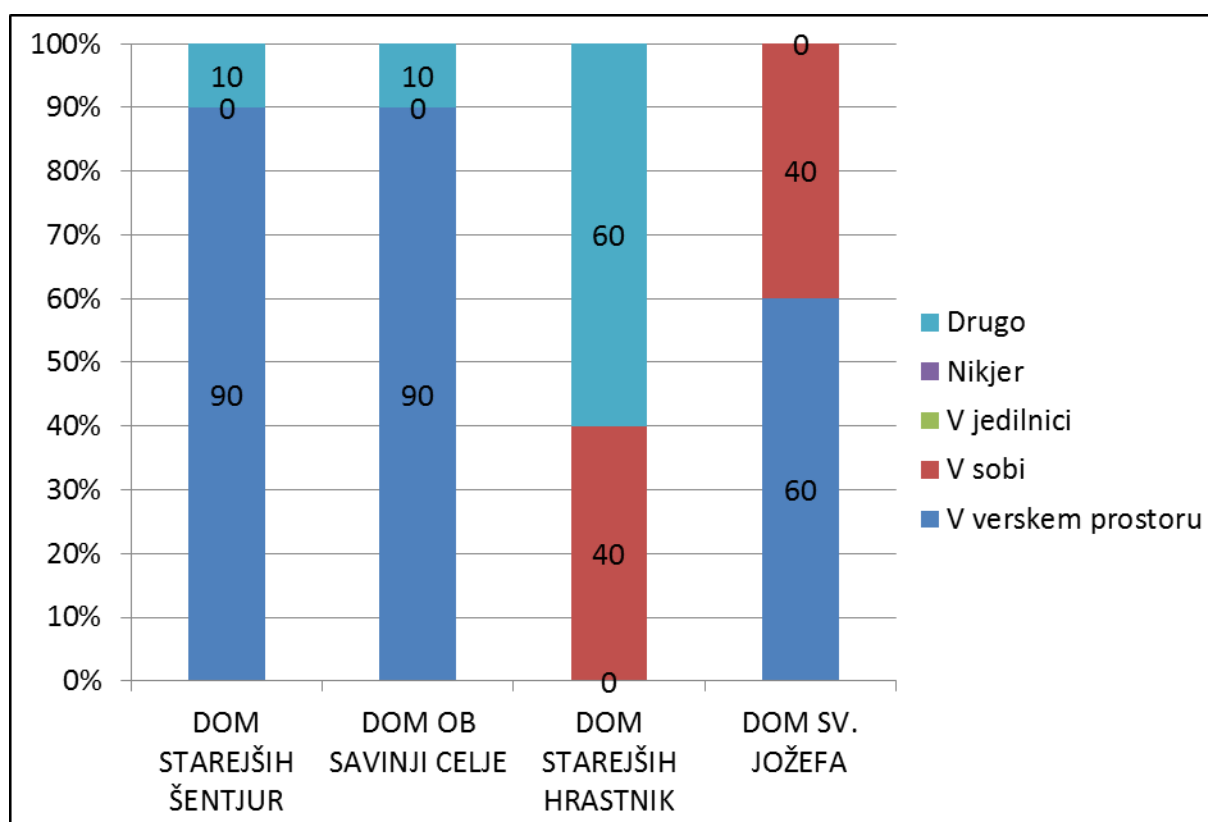
Graf 1: Katere veroizpovedi ste?

Vsi anketirani stanovanjci so odgovorili, da so po veroizpovedi katoliki.

2. KJE ZADOVOLJUJETE SVOJE DUHOVNE POTREBE?

Tabela 2: Kako zadovoljujete svoje duhovne potrebe?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
V verskem prostoru	9	90	9	90	2	40	6	60
V sobi	0	0	0	0	3	60	4	40
V jedilnici	0	0	0	0	0	0	0	0
Nikjer	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	1	10	1	10	0	0	0	0

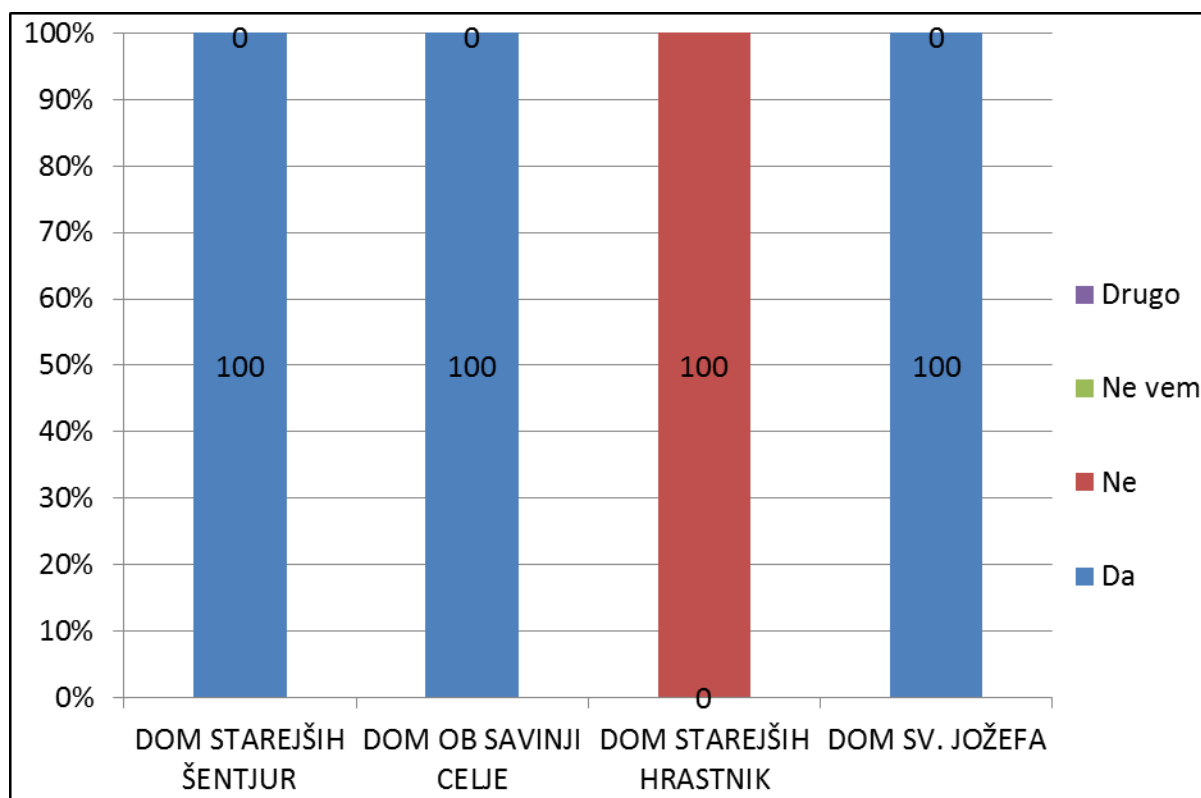
Graf 2: Kje zadovoljujete svoje duhovne potrebe?

Stanovalci Doma starejših Šentjur, Doma ob Savinji Celje in Doma sv. Jožefa v večini svoje duhovne potrebe zadovoljujejo v za to namenjenem prostoru, ki se imenuje kapelica, stanovalci doma Hrastnik, ki nimajo za to namenjenega prostora, pa svoje duhovne potrebe zadovoljujejo v 40 % v sobi. Pod drugo pa so le-ti napisali, da svoje duhovne potrebe zadovoljujejo v skupnem prostoru, ki je v kleti. Stanovalci ostalih domov pa so pod drugo napisali, da hodijo v cerkev.

3. IMATE V DOMU UPOKOJENCEV PROSTOR ZA DUHOVNO OSKRBO?

Tabela 3: Imate v domu upokojencev prostor za duhovno oskrbo?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	10	100	100	100	0	0	10	100
Ne	0	0	0	0	5	100	0	0
Ne vem	0	0	0	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0

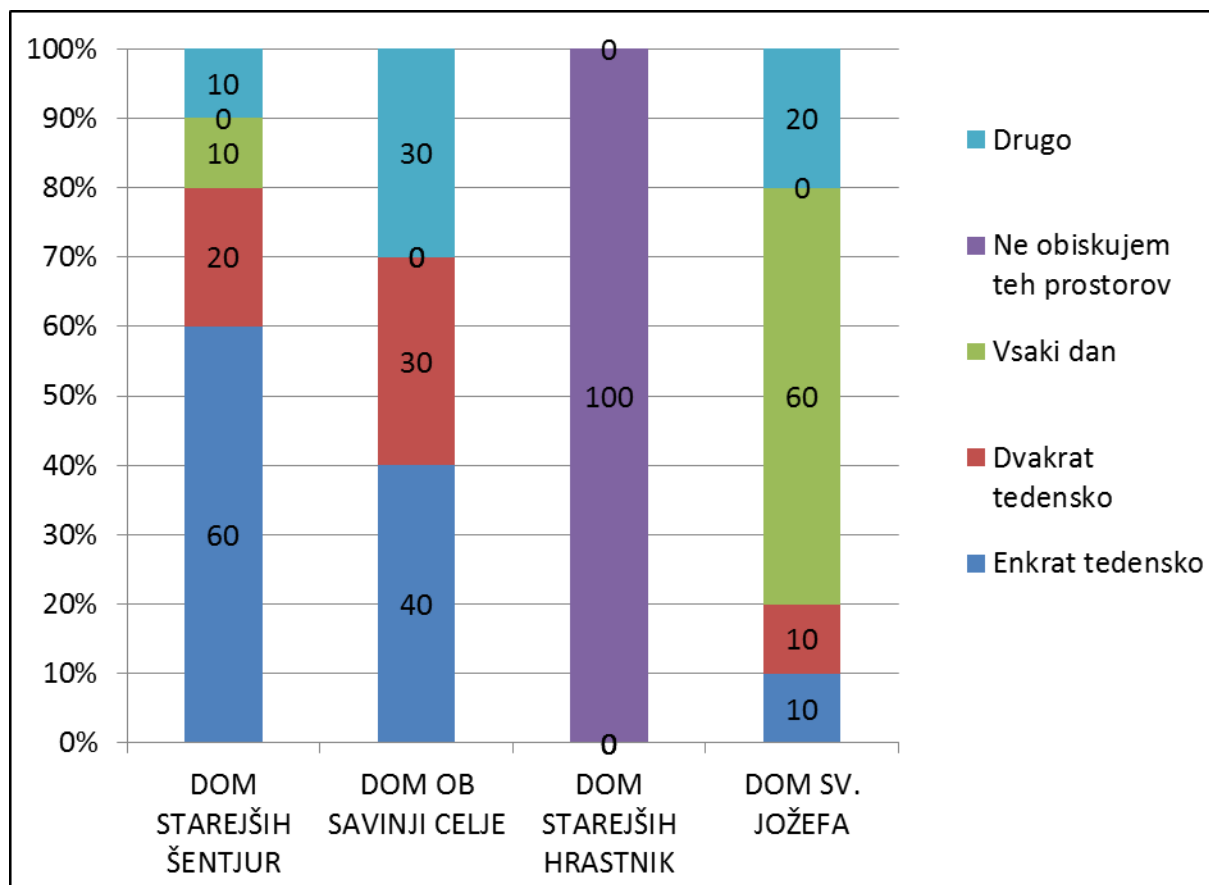
Graf 3 : Imate v domu upokojencev prostor za duhovno oskrbo?

V Domu starejših Šentjur, Domu ob Savinji Celje in Domu sv. Jožefa imajo poseben prostor, ki je namenjen duhovni oskrbi stanovalcev, in se imenuje kapelica, takšnega prostora pa v Domu starejših Hrastnik nimajo.

4. KAKO POGOSTO POVPREČNO OBISKUJETE VERSKE PROSTORE?

Tabela 4: Kako pogosto obiskujete verske prostore?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Enkrat tedensko	6	60	4	40	0	0	6	60
Dvakrat tedensko	2	20	3	30	0	0	4	40
Vsaki dan	1	10	0	0	0	0	0	0
Ne obiskujem teh prostorov	0	0	0	0	5	100	10	100
Drugo	1	10	3	30	0	0	0	0

Graf 4: Kako pogosto obiskujete verske prostore?

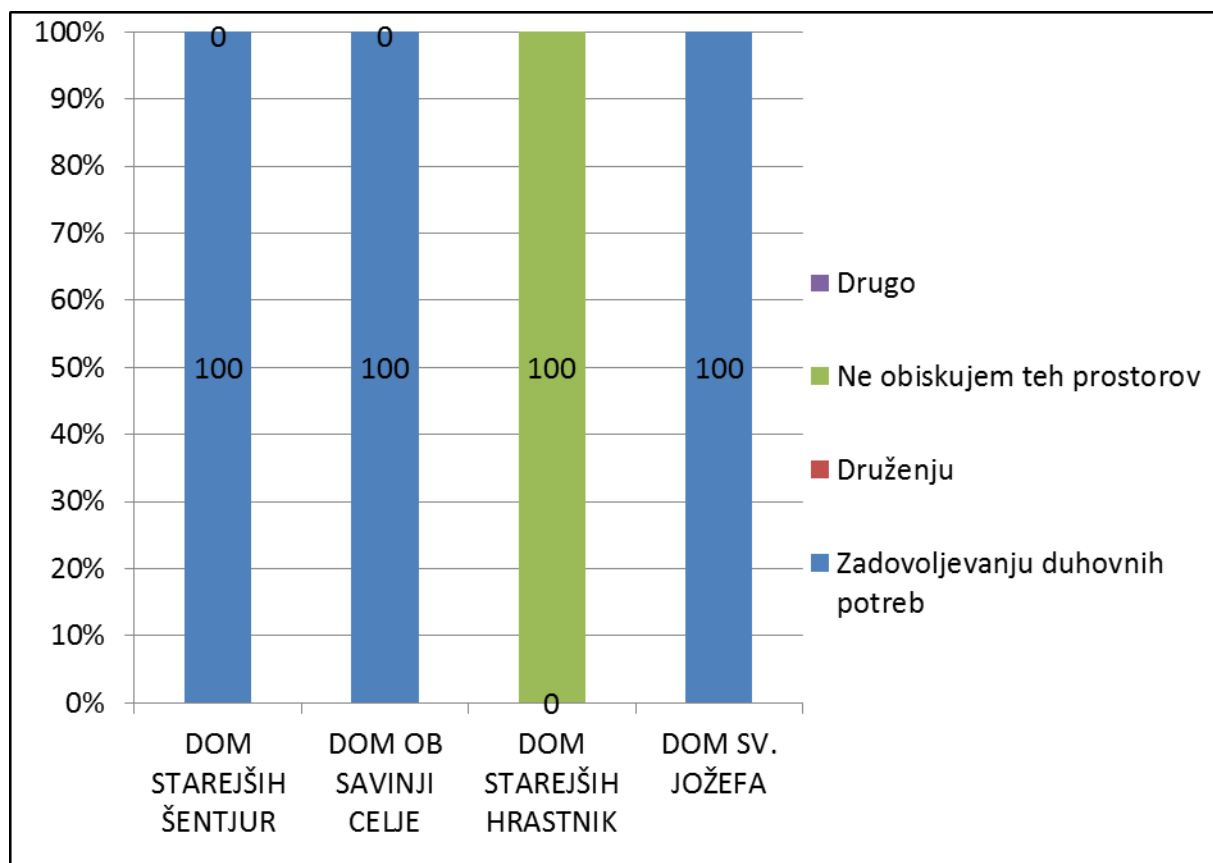
Stanovalci Doma starejših Šentjur najpogosteje obiskujejo verske prostore enkrat tedensko, prav tako stanovalci Doma ob Savinji Celje, stanovalci Doma sv. Jožef pa vsak dan. Pod drugo pa so napisali, da verske prostore v domu obiskujejo enkrat na 14 dni, enkrat na mesec, dvakrat in petkrat letno.

5. KAKŠEN JE NAMEN VAŠEGA OBISKA VERSKEGA PROSTORA?

Tabela 5: Kakšen je namen vašega obiska verskega prostora?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Zadovoljevanje duhovnih potreb	10	100	10	100	0	0	10	100
Druženje	0	0	0	0	0	0	0	0
Ne obiskujem teh prostorov	0	0	0	0	5	100	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0

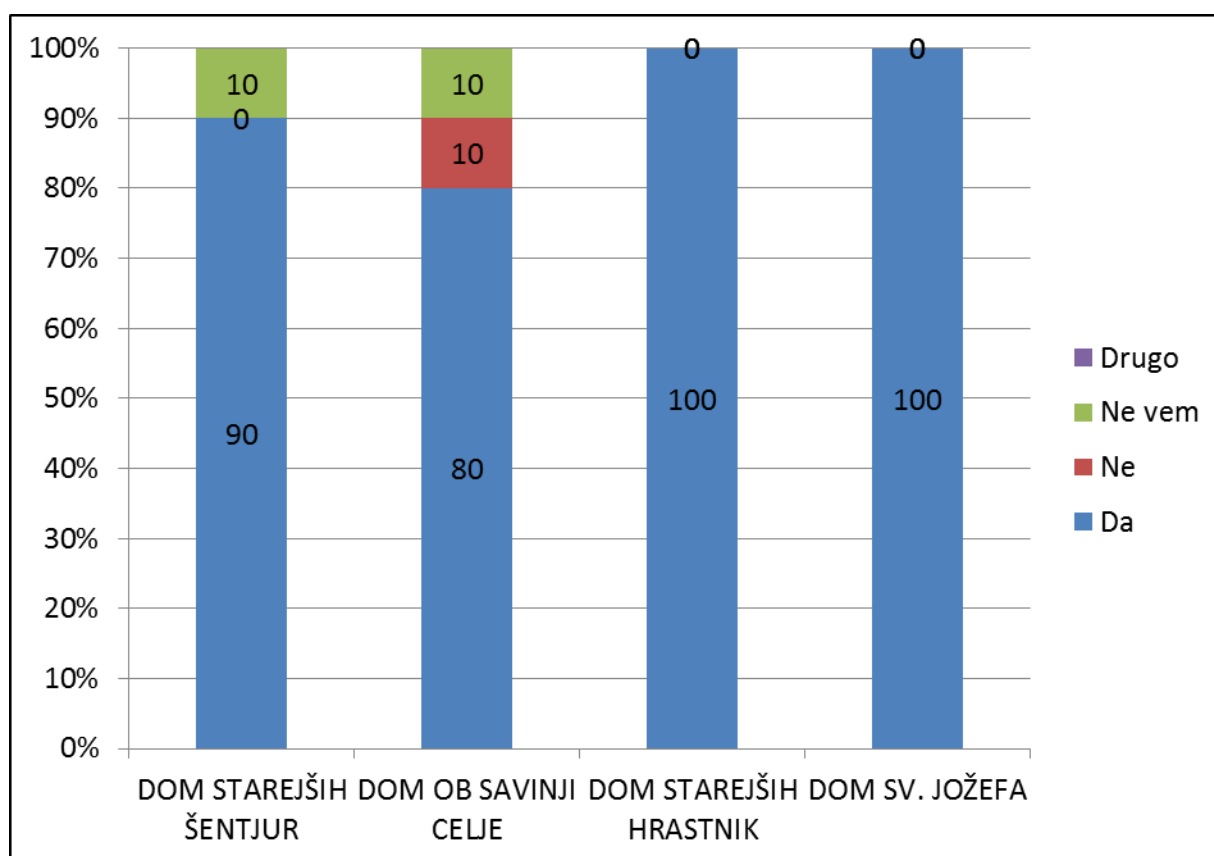
Graf 5: Kakšen je namen vašega obiska verskega prostora?

Vsi anketirani stanovalci Doma starejših Šentjur, Doma ob Savinji Celje in Doma sv. Jožefa so odgovorili, da je namen obiska verskega prostora izključno zadovoljevanje duhovnih potreb.

6. MENITE, DA BI MORAL IMETI VSAK DOM UPOKOJENCEV PROSTOR ZA DUHOVNE POTREBE ?

Tabela 6: Menite, da bi moral imeti vsak dom upokojencev prostor za duhovne potrebe?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	9	90	8	80	5	100	10	100
Ne	0	0	1	10	0	0	0	0
Ne vem	1	10	1	10	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0

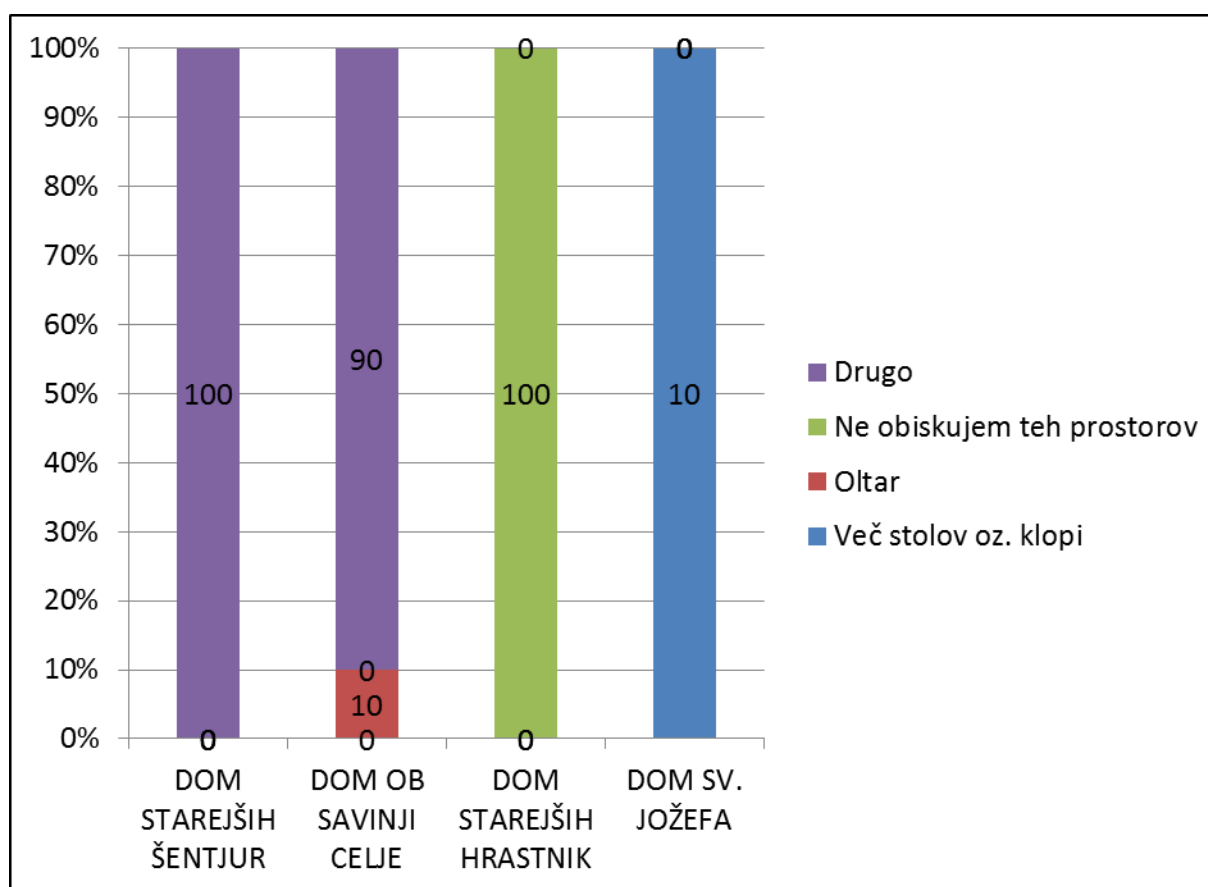
Graf 6: Menite, da bi moral imeti vsak dom upokojencev prostor za duhovne potrebe?

Večina anketiranih stanovalcev vseh štirih domov upokojencev je večinskega mnenja, da bi moral imeti vsak dom upokojencev prostor za duhovno oskrbo ljudi.

7. POGREŠATE KAJ V VERSKEM PROSTORU?

Tabela 7: Pogrešate kaj v verskem prostoru?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Več stolov oz. klopi	0	0	0	0	0	0	10	100
Oltar	0	0	1	10	0	0	0	0
Ne obiskujem teh prostorov	0	0	0	0	5	100	0	0
Drugo	10	100	9	90	0	0	0	0

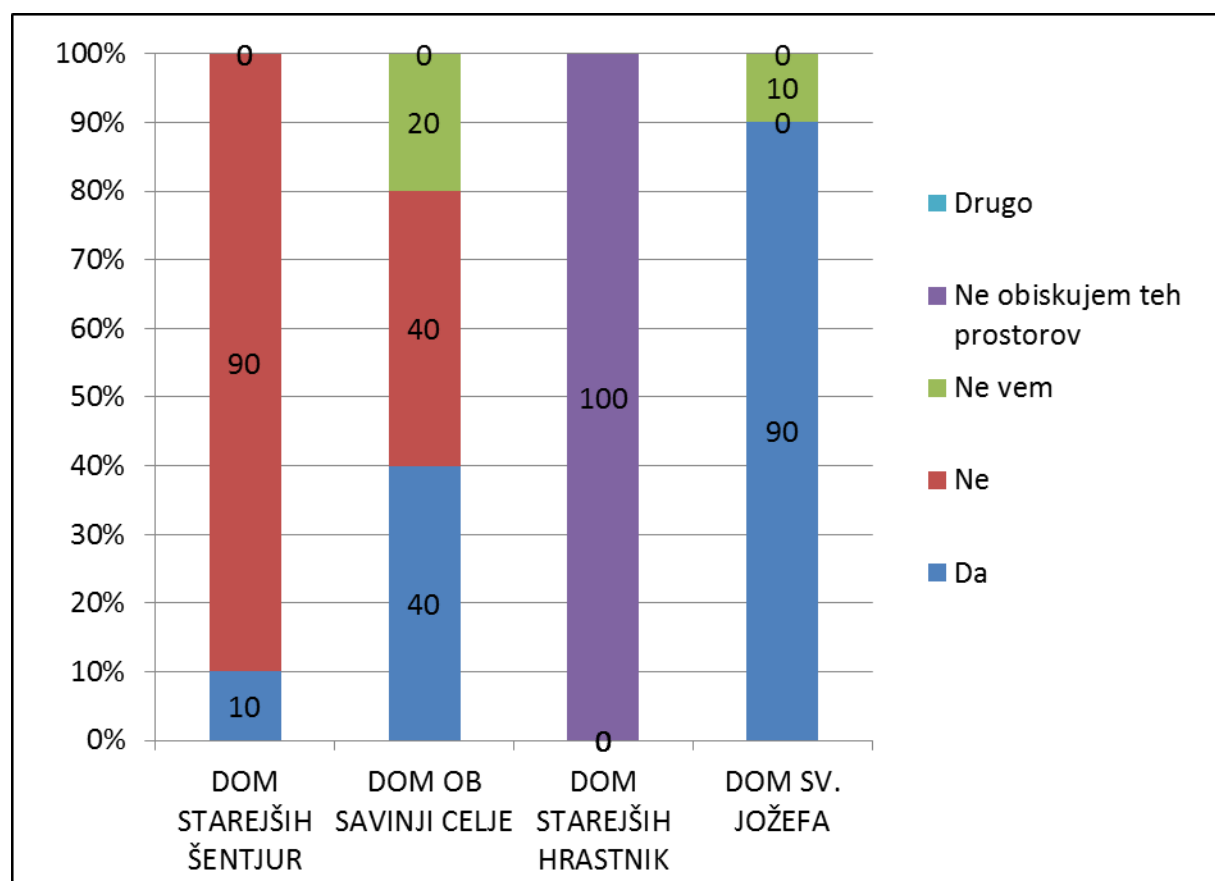
Graf 7: Pogrešate kaj v verskem prostoru?

Stanovalci domov v večini primerov v verskem prostoru ne pogrešajo ničesar. Stanovalka Doma ob Savinji Celje pogreša spovednico in okno oz. naravno prezračevanje, stanovalka Doma starejših Šentjur pa, da bi bil prostor za duhovno oskrbo večji.

8. MENITE, DA ARHITEKTURA V PROSTORU ZA DUHOVNO OSKRBO VPLIVA NA VEČJO UDELEŽBO LJUDI V TEH PROSTORIH?

Tabela 8: Menite, da arhitektura v prostoru za duhovno oskrbo vpliva na večjo udeležbo ljudi v teh prostorih?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Da	1	10	4	40	0	0	9	90
Ne	9	90	4	40	0	0	0	0
Ne vem	0	0	2	20	0	0	1	10
Ne obiskujem teh prostorov	0	0	0	0	5	100	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0

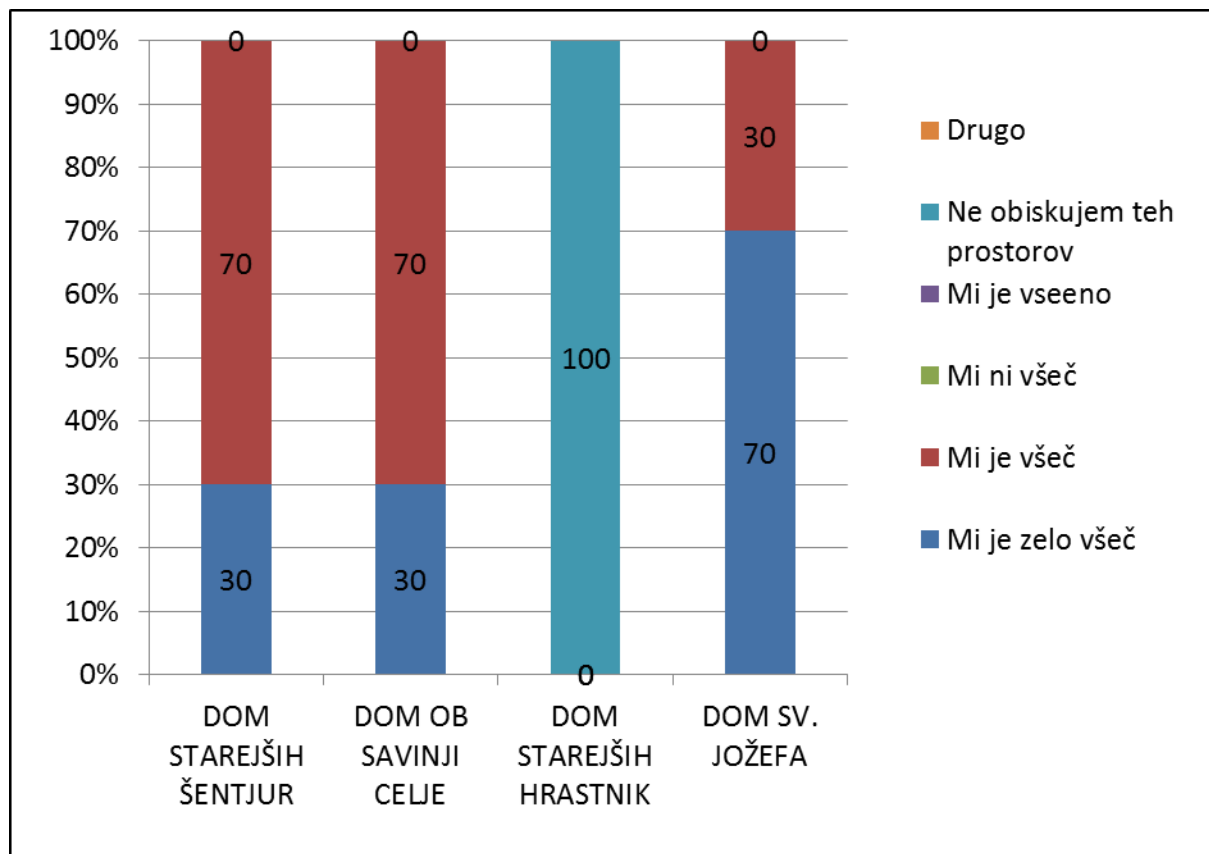
Graf 8: Menite, da arhitektura v prostoru za duhovno oskrbo vpliva na večjo udeležbo ljudi v teh prostorih?

Stanovalci Doma starejših Šentjur v 90 % menijo, da arhitektura prostora za duhovno oskrbo ne vpliva na večjo udeležbo ljudi v tem prostoru, enak odstotek, vendar pritrdilno, pa so mnenja stanovalci Doma sv. Jožefa. Stanovalci Doma ob Savinji Celje pa so izenačeni in v 40 % menijo, da arhitektura v prostoru za duhovno oskrbo ne vpliva na večjo udeležbo ljudi v teh prostorih, 40 % pa jih je mnenja, da vpliva.

9. OPREDELITE VAŠ ODNOS DO ARHITEKTURNE UREJENOSTI PROSTOROV ZA DUHOVNO OSKRBO V DOMU

Tabela 9: Opredelite vaš odnos do arhitekturne urejenosti prostorov za duhovno oskrbo

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Mi je zelo všeč	3	30	3	30	0	0	7	70
Mi je všeč	7	70	7	70	0	0	3	30
Ni mi všeč	0	0	0	0	0	0	0	0
Mi je vseeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Ne obiskujem teh prostorov	0	0	0	0	5	100	0	0
Drugo	0	0	0	0	0	0	0	0

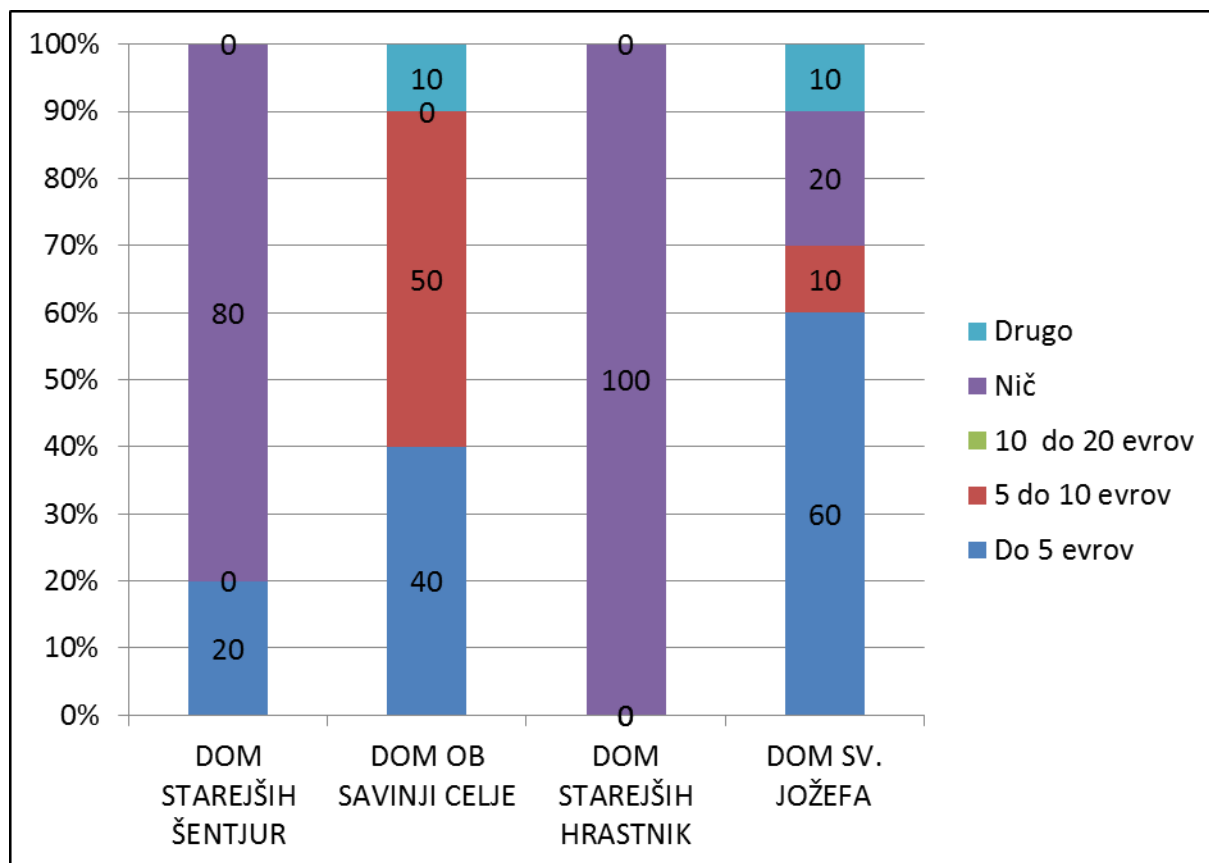
Graf 9: Opredelite vaš odnos do arhitekturne urejenosti prostorov za duhovno oskrbo

Stanovalci Doma starejših Šentjur in Doma ob Savinji Celje v 70 % menijo, da jim je prostor za duhovno oskrbo všeč, stanovalci Doma sv. Jožefa pa v enakem odstotku, da jim je zelo všeč.

10. KOLIKO SREDSTEV MESEČNO NAMENITE ZA UREJENOST PROSTORA ZA DUHOVNO OSKRBO?

Tabela 10: Koliko sredstev povprečno mesečno namenite za urejenost prostora za duhovno oskrbo?

	Dom starejših Šentjur		Dom ob Savinji Celje		Dom starejših Hrastnik		Dom sv. Jožefa	
	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%	ŠT.	%
Do 5 evrov	2	20	4	40	0	0	6	60
5 do 10 evrov	0	0	5	50	0	0	1	10
10 do 20 evrov	0	0	0	0	0	0	0	0
Nič	8	80	0	0	5	100	2	20
Drugo	0	0	1	10	0	0	1	10

Graf 10: Koliko sredstev povprečno mesečno namenite za urejenost prostora za duhovno oskrbo?

Stanovalci Doma starejših Šentjur v 80 % ne namenijo nič denarnih sredstev za urejenost prostora za duhovno oskrbo, do 5 evrov v 60 % povprečno na mesec namenijo stanovanca Doma sv. Jožefa in polovica stanovalcev Doma ob Savinji Celje od 5 do 10 evrov. Pod drugo pa so napisali, da včasih oz. redko dajo denar v te namene.

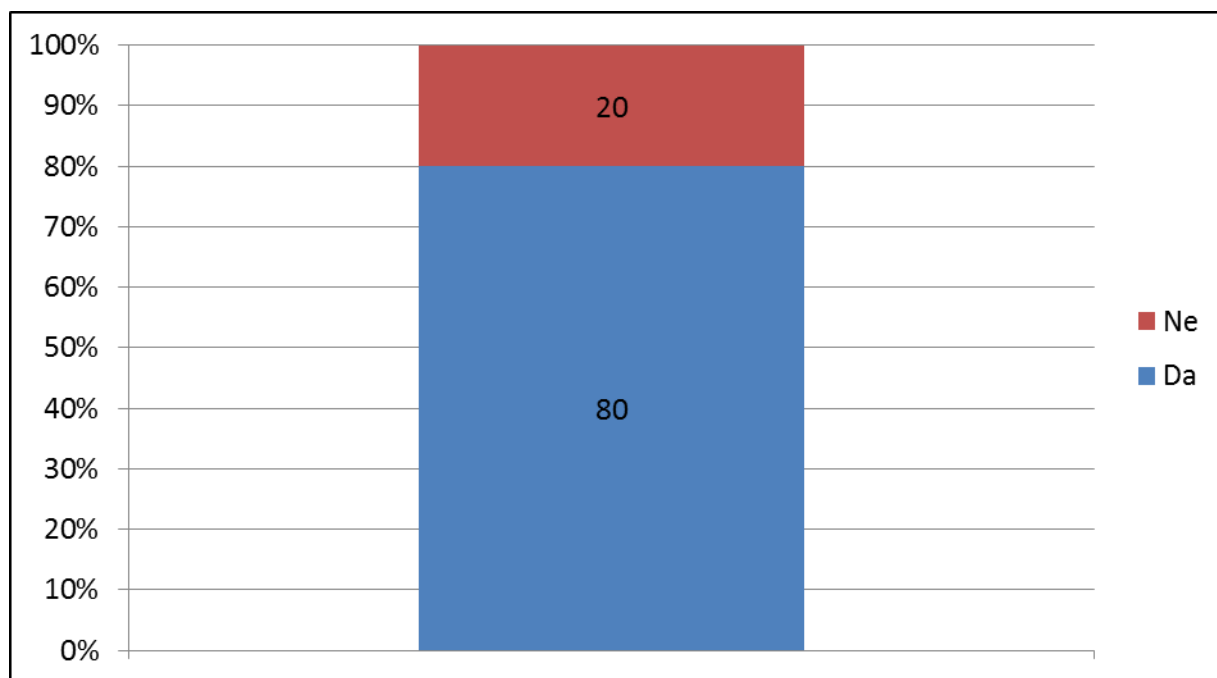
3.4.3 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA, KI SO GA IZPOLNILI DIREKTORJI DOMOV ZA UPOKOJENCE

V nadaljevanju sledi analiza anketnega vprašalnika, ki so ga izpolnili direktorji različnih domov upokojencev, katerim je bilo zastavljenih 8 vprašanj.

1. IMA VAŠ DOM POSEBEN PROSTOR ZA DUHOVNO OSKRBO VAŠIH STANOVALCEV?

Tabela 11: Ima vaš dom poseben prostor za duhovno oskrbo vaših stanovalcev?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	8	80
Ne	2	20

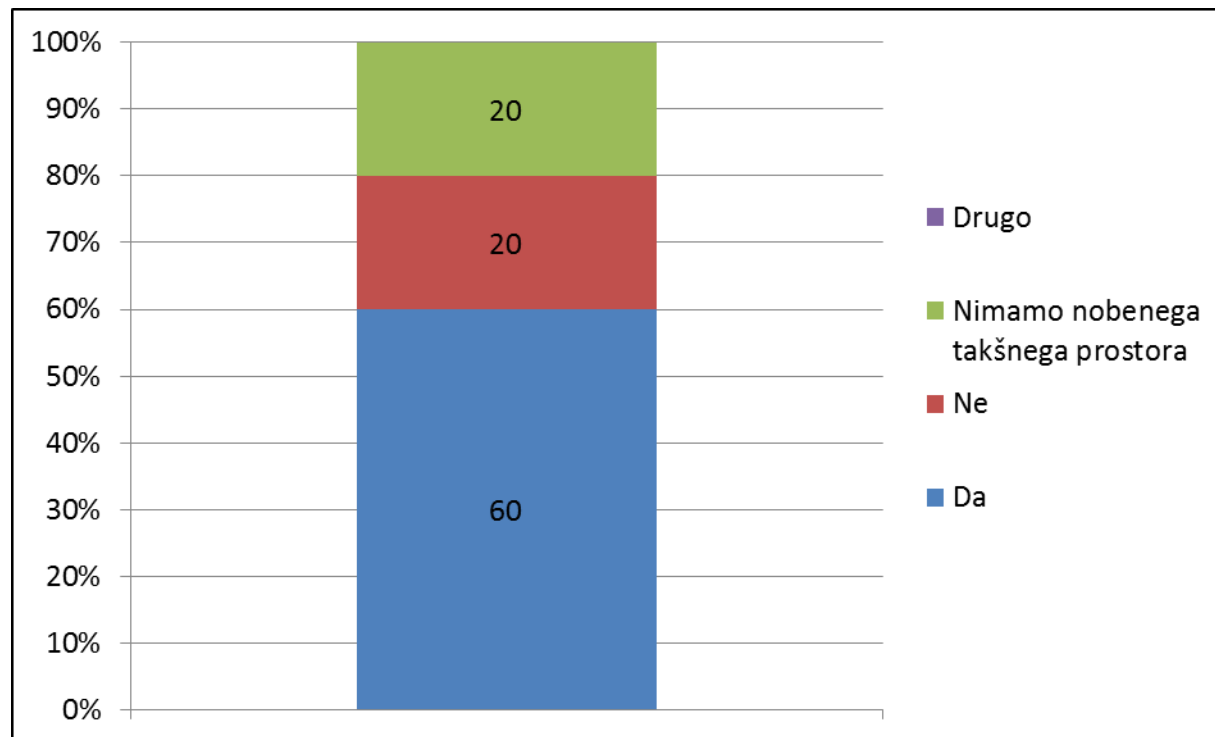
Graf 11: Ima vaš dom poseben prostor za duhovno oskrbo vaših stanovalcev?

Direktorji so v 80 % odgovorili, da ima njihov dom poseben prostor za duhovno oskrbo.

2. IMA PROSTOR ZA DUHOVNO OSKRBO POSEBNO IME?

Tabela 12: Ima prostor za duhovno oskrbo posebno ime?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	6	60
Ne	2	20
Nimamo nobenega takšnega prostora	2	20
Drugo	0	0

Graf 12: Ima prostor za duhovno oskrbo posebno ime?

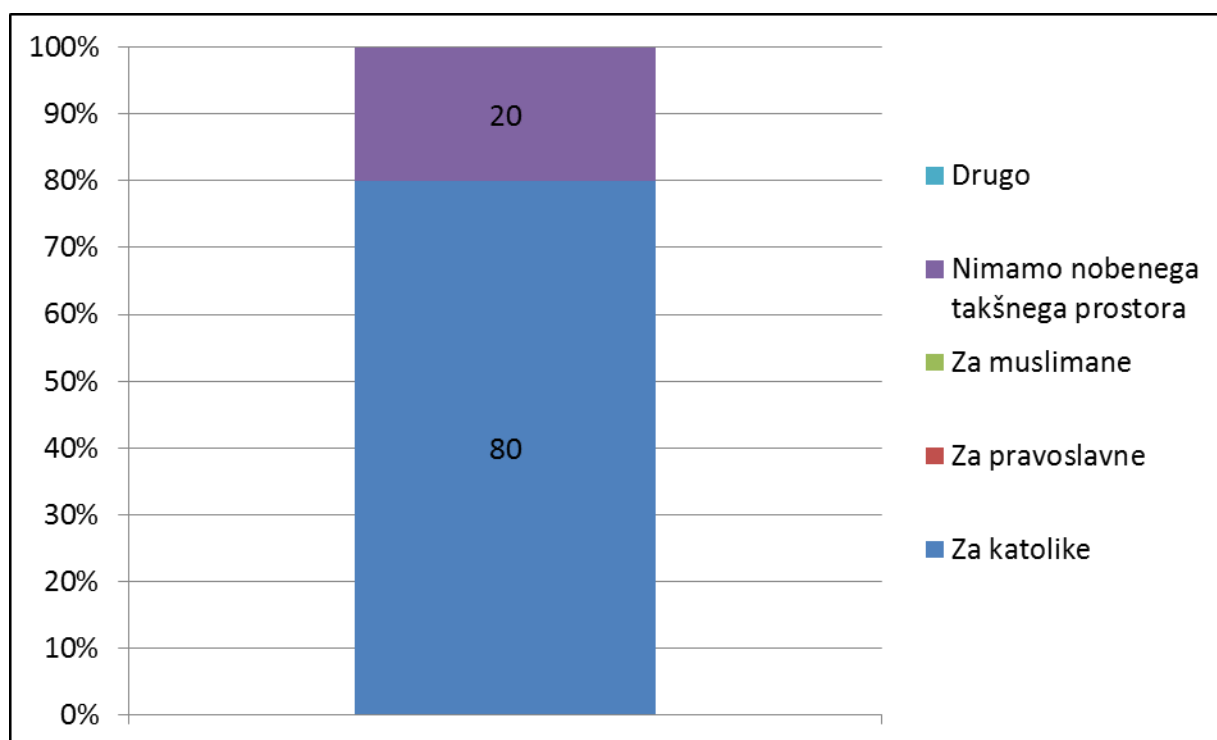
V 60 % so direktorji odgovorili, da ima prostor za duhovno oskrbo posebno ime, in sicer v 40 % se imenuje kapela, v 20 % pa domska kapelica, v 20 % pa nima posebnega imena.

3. ZA KATERE VEROIZPOVEDI IMATE V VAŠEM DOMU POSEBEN PROSTOR?

Tabela 13: Za katere veroizpovedi imate v vašem domu poseben prostor?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Za katolike	8	80
Za pravoslavne	0	0
Za muslimane	0	0
Nimamo nobenega takšnega prostora	2	20
Drugo	0	0

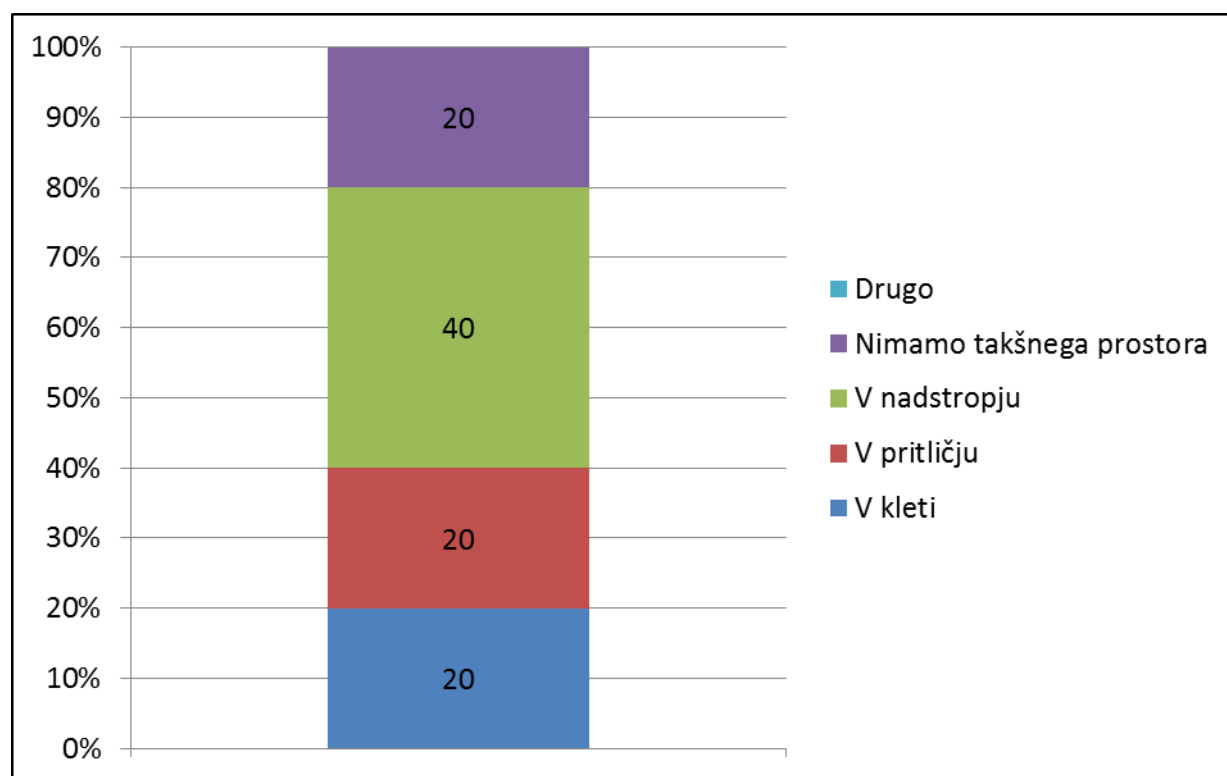
Graf 13: Za katere veroizpovedi imate v vašem domu poseben prostor?

V tistih domovih, ki imajo poseben prostor za duhovno oskrbo, je le-ta prostor namenjen katolikom.

4. KJE JE PROSTOR ZA DUHOVNO OSKRBO STANOVALCEV V DOMU ?

Tabela 14: Kje je prostor za duhovno oskrbo stanovalcev v domu?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
V kleti	2	20
V pritličju	2	20
V nadstropju	4	40
Nimamo takšnega prostora	2	20
Drugo	0	0

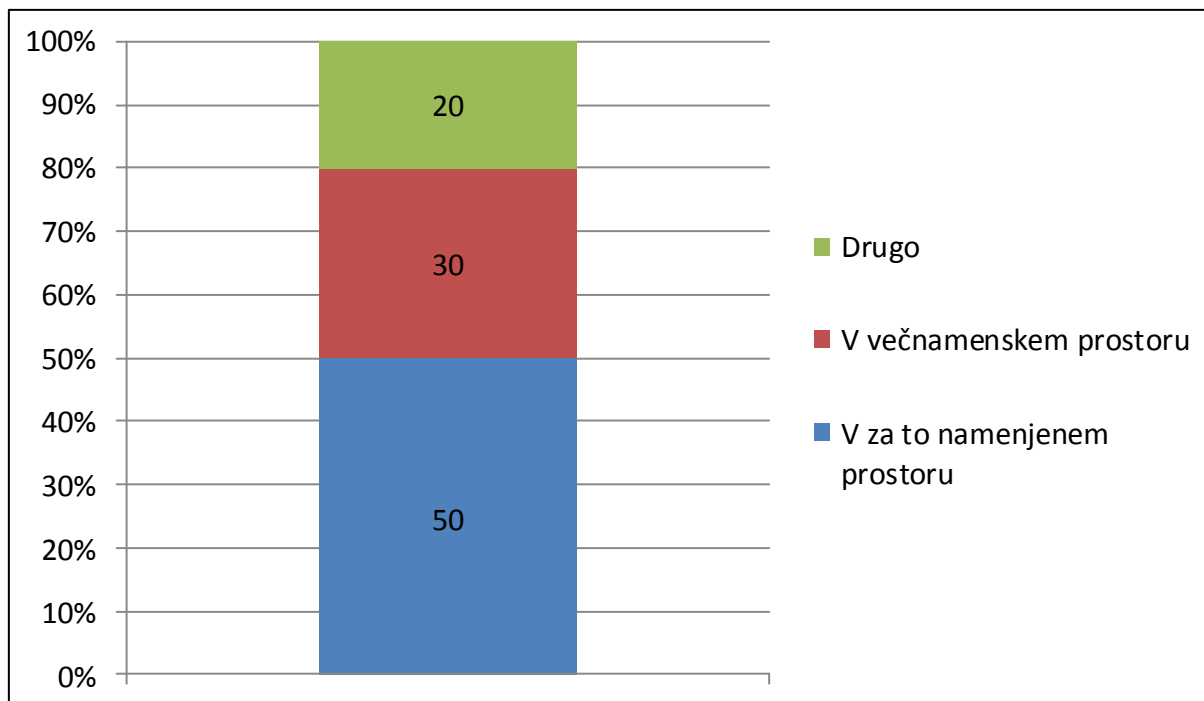
Graf 14: Kje se nahaja prostor za duhovno oskrbo stanovalcev v domu?

Prostor za duhovno oskrbo je v tistih domovih upokojevcev, ki takšen prostor imajo, najpogosteje (40 %) v nadstropju, v 20 % pa v kleti in pritličju.

5. KJE OPRAVLJAJO VAŠI STANOVALCI DUHOVNE POTREBE V DOMU ?

Tabela 15: Kje opravljajo vaši stanovalci duhovne potrebe v domu?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
V zato namenjenem prostoru	5	50
V večnamenskem prostoru	3	30
Drugo	2	20

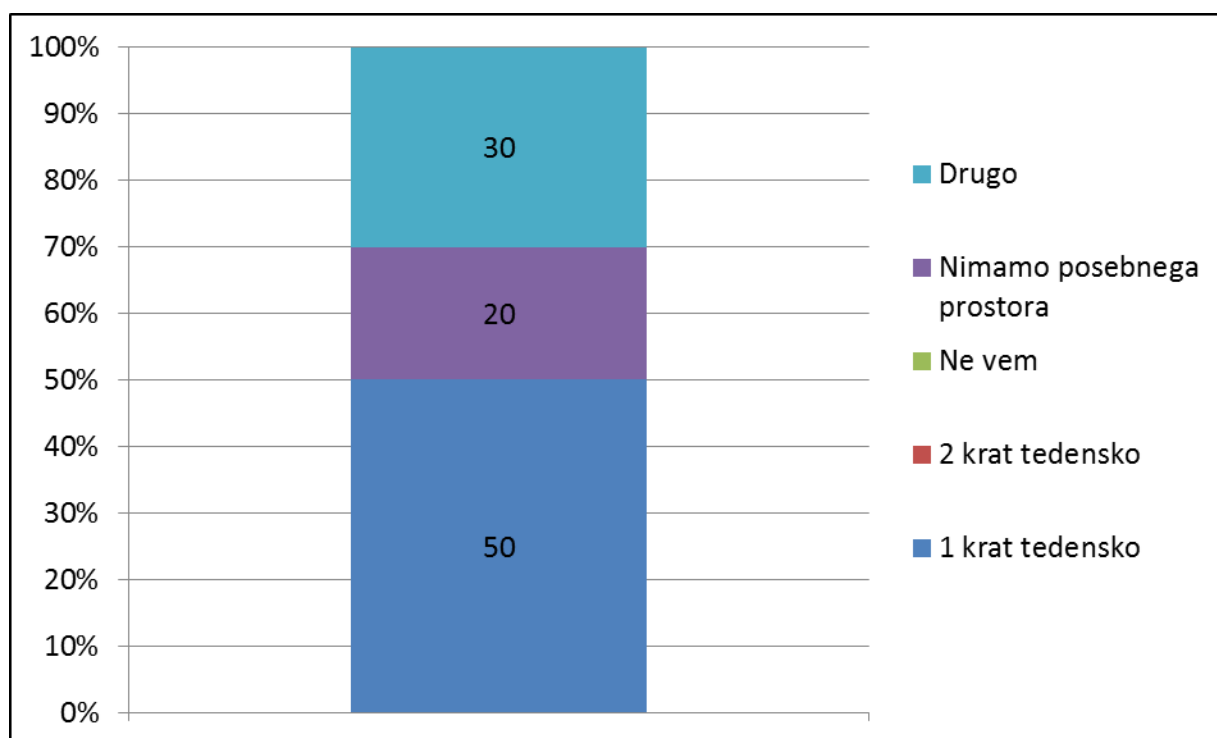
Graf 15: Kje opravljajo vaši stanovalci duhovne potrebe v domu?

Polovica stanovalcev opravlja duhovne potrebe v za to namenjenem prostoru doma, v 30 % pa v večnamenskem prostoru. Pod drugo so napisali, da svoje duhovne potrebe zadovoljujejo v sobi ter v jedilnici doma.

6. KAKO POGOSTO SE SREČUJEJO VAŠI STANOVALCI V TEM PROSTORU?

Tabela 16: Kako pogosto se srečujejo vaši stanovanca v tem prostoru?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
1 krat tedensko	5	50
2 krat tedensko	0	0
Ne vem	0	0
Nimamo posebnega prostora	2	20
Drugo	3	30

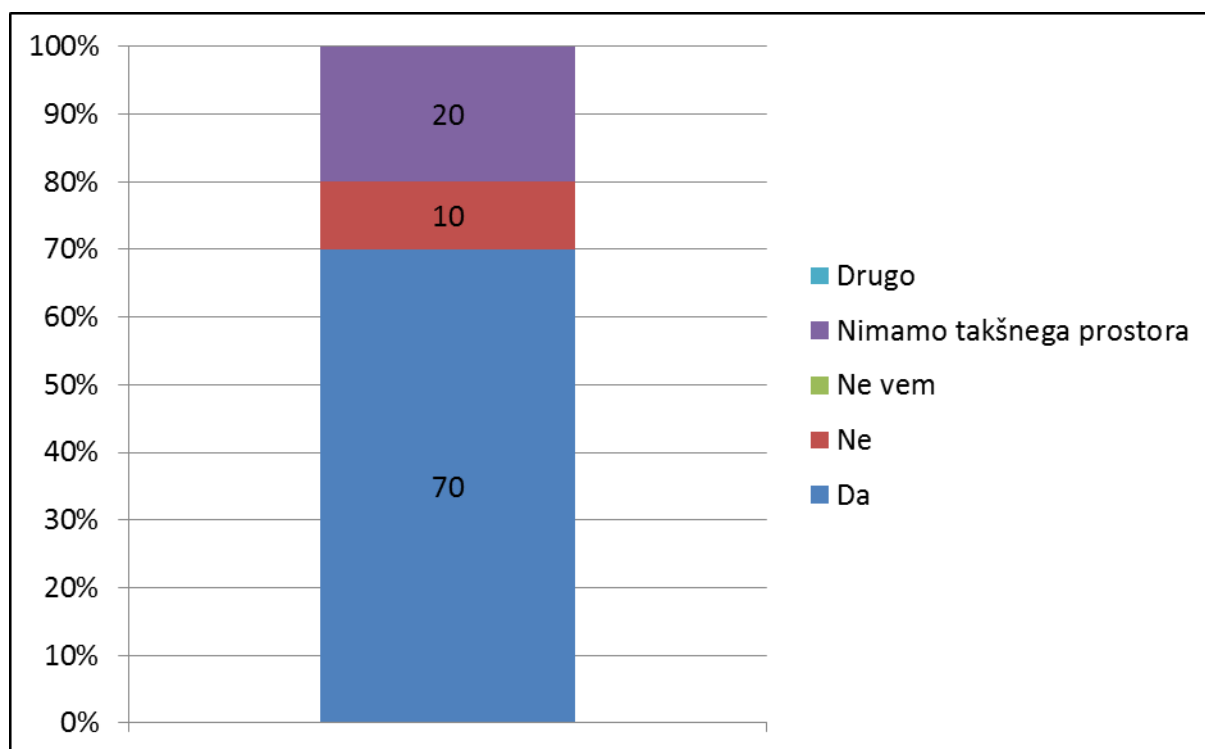
Graf 16: Kako pogosto se srečujejo vaši stanovanca v tem prostoru?

Polovica stanovalcev se v prostoru za duhovno oskrbo srečuje enkrat tedensko. Pod drugo pa so napisali vsak dan in dvakrat mesečno pri evangeličanskem bogoslužju.

7. JE PROSTOR ZA DUHOVNO OSKRBO PO VAŠEM MNENJU DOVOLJ VELIK GLEDE NA OBISK STANOVALCEV?

Tabela 17: Je prostor za duhovno oskrbo po vašem mnenju dovolj velik glede na obisk stanovalcev?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	7	70
Ne	1	10
Ne vem	0	0
Nimamo takšnega prostora	2	20
Drugo	0	0

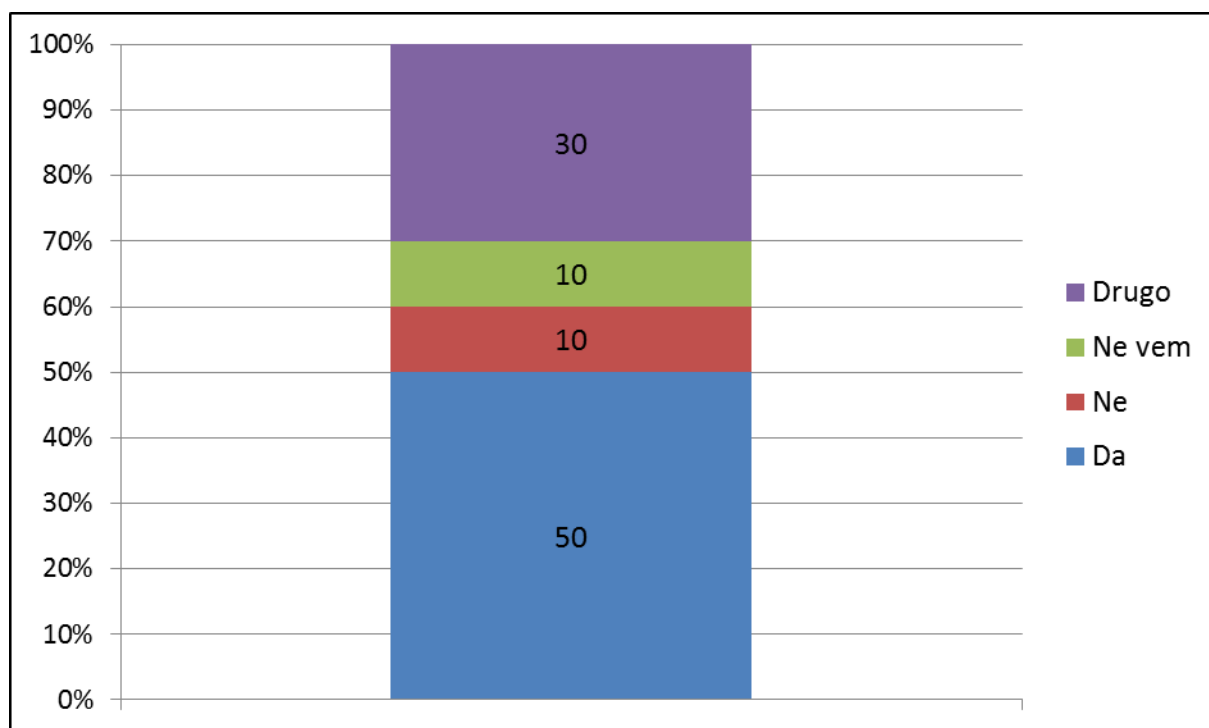
Graf 17: Je prostor za duhovno oskrbo po vašem mnenju dovolj velik glede na obisk stanovalcev?

70 % direktorjev domov upokojencev je mnenja, da so njihovi prostori za duhovno oskrbo dovolj veliki glede na obisk stanovalcev.

8. MENITE, DA BI MORALE IMETI VSE VEROIZPOVEDI SVOJE PROSTORE ZA DUHOVNO OSKRBO V DOMOVIH UPOKOJENCEV?

Tabela 18: Menite, da bi morale imeti vse veroizpovedi svoje prostore za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	5	50
Ne	1	10
Ne vem	1	10
Drugo	3	30

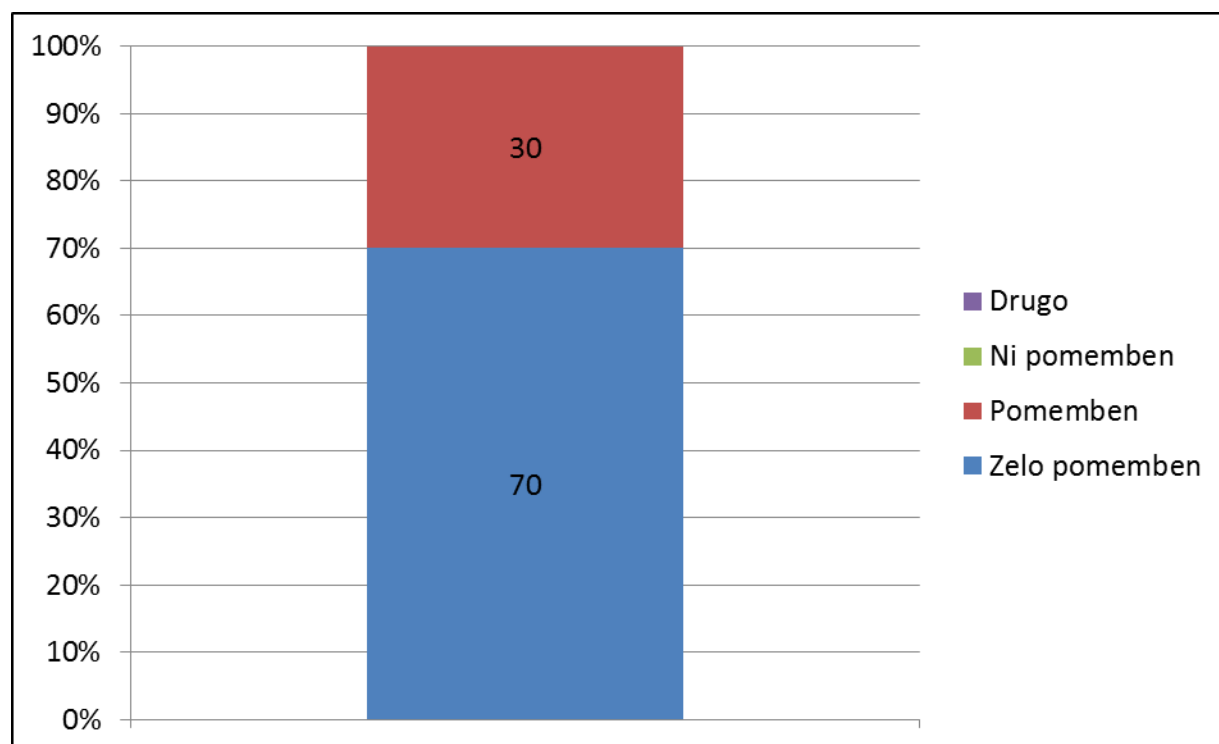
Graf 18: Menite, da bi morale imeti vse veroizpovedi svoje prostore za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?

Polovica direktorjev meni, da bi morale imeti vse veroizpovedi svoje prostore za duhovno oskrbo v domovih upokojencev, 10 % pa jih meni, da ne. Pod drugo so napisali, da gre v prvi vrsti za dogovor o razpoložljivosti večnamenskih prostorov ter da je to odvisno od potreb stanovalcev.

9. KAKO ZELO JE PO VAŠEM MNENJU ZA STANOVALCE POMEMBEN PROSTOR ZA DUHOVNO OSKRBO V DOMOVIH UPOKOJENCEV?

Tabela 19: Kako zelo je po vašem mnenju za stanovalce pomemben prostor za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Zelo pomemben	7	70
Pomemben	3	30
Ni pomemben	0	0
Drugo	0	0

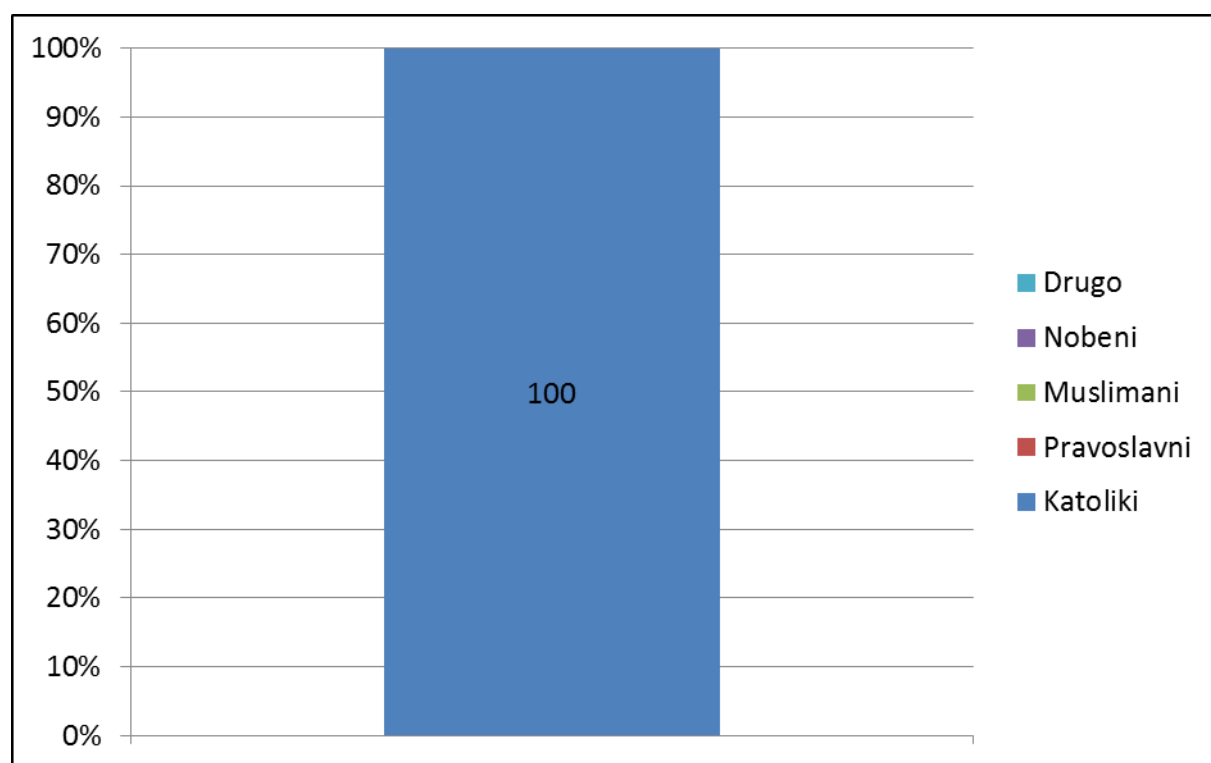
Graf 19: Kako zelo je po vašem mnenju za stanovalce pomemben prostor za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?

Za 70 % direktorjev domov upokojencev je prostor za stanovalce za duhovno oskrbo zelo pomemben, za 30 % pa pomemben.

10. LJUDJE KATERE VEROIZPOVEDI IMAJO V VAŠEM DOMU DRUŽENJA (V SMISLU DUHOVNE OSKRBE)?

Tabela 20: Ljudje katere veroizpovedi imajo v vašem domu družjenja (v smislu duhovne oskrbe)?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Katoliki	10	100
Pravoslavni	0	0
Muslimani	0	0
Nobeni	0	0
Drugo	0	0

Graf 20: Ljudje katere veroizpovedi imajo v vašem domu družjenja (v smislu duhovne oskrbe)?

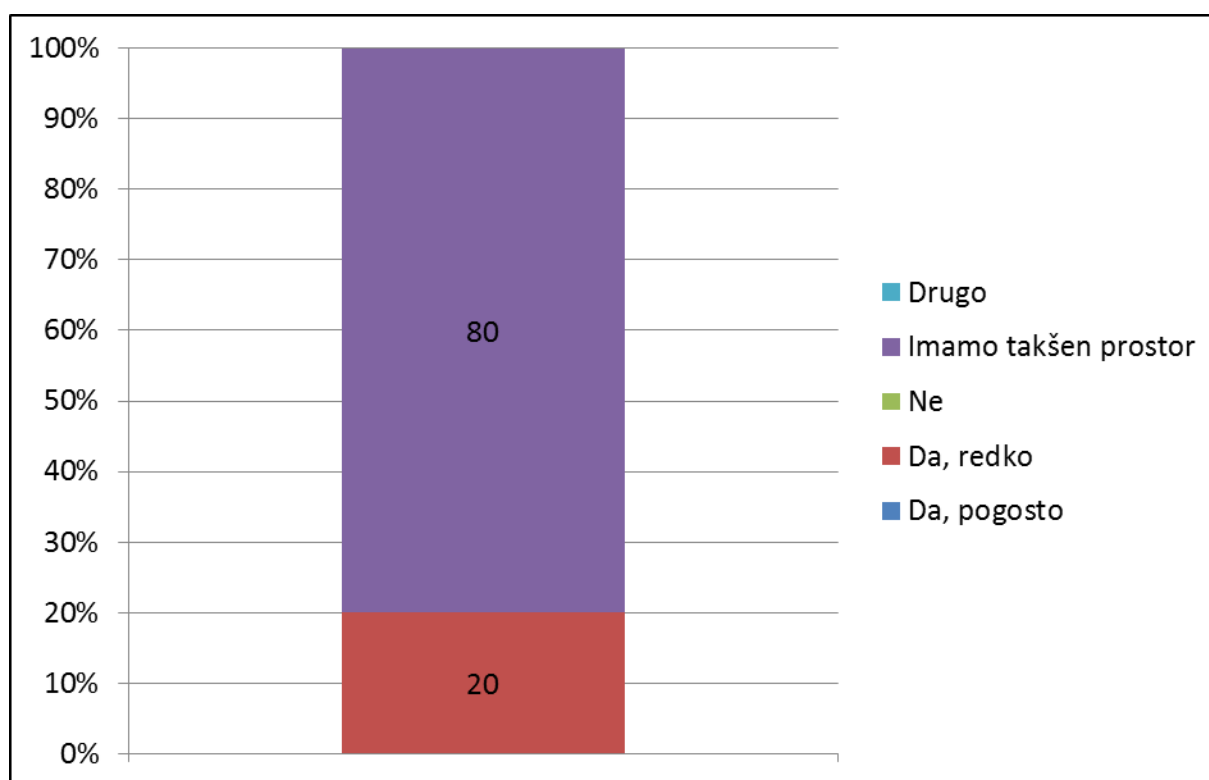
V vseh sodelujočih domovih imajo samo katoliki družjenja v smislu duhovne oskrbe.

11. ALI VAŠI STANOVALCI KDAJ IZRAZIJO ŽELJO PO PROSTORU ZA DUHOVNO OSKRBO (ČE TAKŠNEGA PROSTORA V DOMU NIMATE)?

Tabela 21: Ali vaši stanovalci kdaj izrazijo željo po prostoru za duhovno oskrbo (če takšnega prostora v domu nimate)?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da, pogosto	0	0
Da, redko	2	20
Ne	0	0
Imamo takšen prostor	8	80
Drugo	0	0

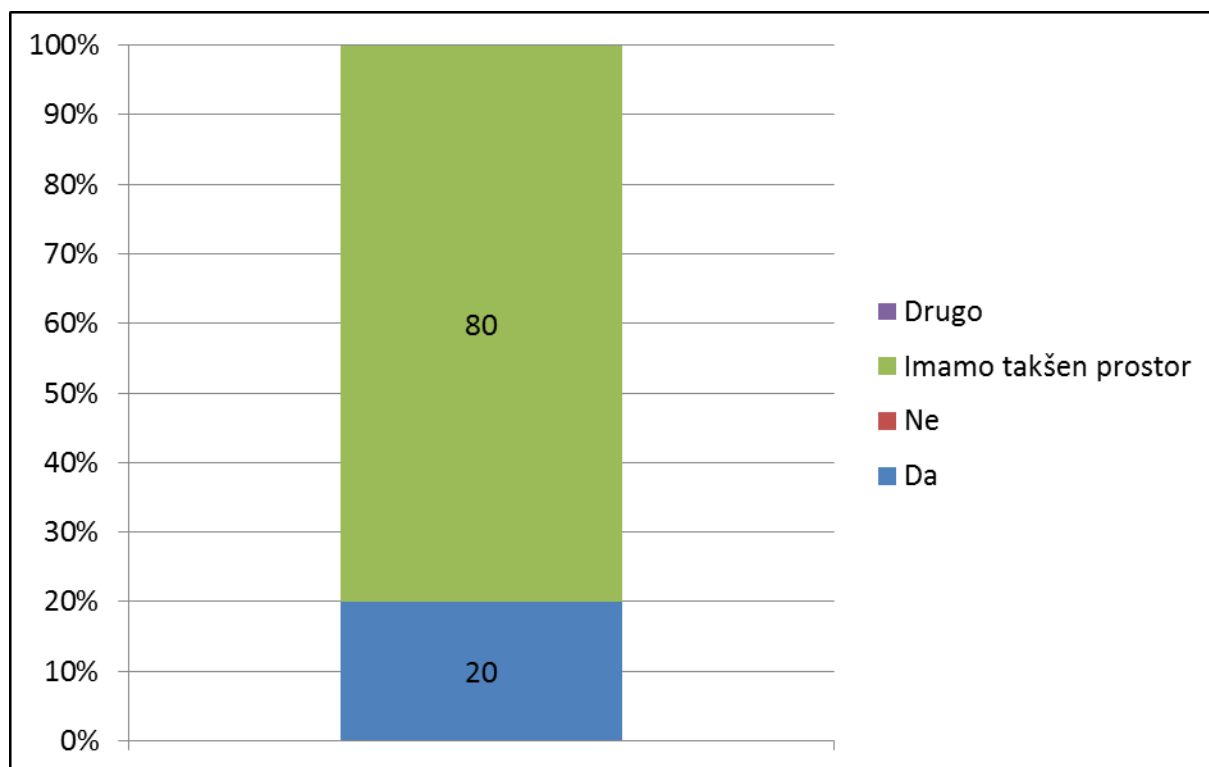
Graf 21: Ali vaši stanovalci kdaj izrazijo željo po prostoru za duhovno oskrbo (če takšnega prostora v domu nimate)?

Direktorji domov, v katerih nimajo posebnega prostora za duhovno oskrbo, so odgovorili v 20 %, da njihovi stanovalci izražajo željo po prostoru za duhovno oskrbo, vendar redko, in to ljudje katoliške vere.

12. ČE NIMATE POSEBNEGA PROSTORA ZA DUHOVNO OSKRBO V DOMU, ALI RAZMIŠLJATE, DA BI GA NAREDILI?

Tabela 22: Če nimate posebnega prostora za duhovno oskrbo v domu, ali razmišljate, da bi ga naredili?

	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Da	2	20
Ne	0	0
Imamo takšen prostor	8	80
Drugo	0	0

Graf 22: Če nimate posebnega prostora za duhovno oskrbo v domu, ali razmišljate, da bi ga naredili?

V domovih, kjer nimajo posebnega prostora za duhovno oskrbo, direktorji razmišljajo, da bi ga naredili.

3.5 PRIMERJAVA REZULTATOV IN RAZPRAVA

Ker mora biti poskrbljeno za človeka kot celoto je pomembno tudi, da obstajajo verski prostori. Vsakdo potrebuje svoj čas in čas, da se lahko izpove. Ker smo ljudje različnih ver, bi bilo potrebno, da ima vsak dom za upokojence omogočen prostor za določeno versko izpoved. Zaradi tega sva želeli ugotoviti, ali imajo domovi za upokojence verske prostore in katerim veram so le-ti namenjeni.

Pri ogledu 4 domov, in sicer Doma ob Savinji Celje, Doma starejših Šentjur, Doma sv. Jožefa in Doma starejših Hrastnik se je videlo, da samo dom v Hrastniku nima posebnega prostora za duhovno oskrbo ljudi. Prav tako so direktorji domov upokojencev po Sloveniji v 80 % odgovorili, da ima njihov dom verski prostor, zato je **prva hipoteza potrjena**.

Stanovalci so med anketiranjem povedali, da so z verskimi prostori zelo zadovoljni, da so jim všeč oz. zelo všeč, da v prostorih nič ne manjka in se radi zadržujejo v njih. Iz tega je razvidno, da je za anketirane stanovalce prostor za duhovno oskrbo pomemben, prav tako so direktorji domov v 70 % odgovorili, da so po njihovem mnenju ti prostori za stanovalce zelo pomembni, 30 % pa, da so pomembni, zato je **druga hipoteza potrjena**.

Anketirani stanovalci najpogosteje obiskujejo prostor za duhovno oskrbo enkrat tedensko, izjema so stanovalci Doma sv. Jožef, ki ta prostor najpogosteje obiskujejo vsak dan. Direktorji domov so odgovorili, da njihovi stanovalci najpogosteje obiskujejo verske prostore enkrat tedensko, zato **tretja hipoteza ni potrjena**.

80 % in več stanovalcev meni, da bi moral imeti vsak dom za upokojence prostor za duhovne potrebe, zato je **četrta hipoteza potrjena**. Prav tako polovica direktorjev meni, da bi morale imeti vse veroizpovedi svoje prostore za duhovno oskrbo v domovih upokojencev. Pri tem je bilo na ogledu domov ugotovljeno, da je za duhovne potrebe poskrbljeno samo za katolike, ne pa za ostale veroizpovedi. Tudi direktorji so večinsko odgovorili, da je v njihovih domovih poskrbljeno samo za katolike.

Domovi, ki sva jih obiskali, imajo v večini verske prostore. Verski prostori, ki so za to narejeni, služijo prvotnemu namenu. Verski prostori so dobro vzdrževani in vodstva lepo skrbijo za te prostore.

Iz vsega tega je razvidno, da se vodstva domov zavedajo tega, da stanovalcem zagotavljajo tudi duhovno oskrbo, in tam, kjer teh prostorov še nimajo, direktorji razmišljajo o uvedbi le-teh. Žal pa je zaenkrat poskrbljeno samo za duhovne potrebe stanovalcev katoliške veroizpovedi, za druge verske izpovedi pa je poskrbljeno zelo malo ali nič.

4 ZAKLJUČEK

Touhy (2001, str. 45) piše, da je skrb za telo, dušo in duha del holistične nege, a je kljub temu v domovih za nego stanovalcev pogosto osnovni poudarek na zadovoljevanju njihovih telesnih potreb.

V prihodnosti bo potrebno narediti še več na področju duhovnega zdravja, kamor štejemo tudi zadovoljevanje duhovnih potreb. Ker se človeštvo, stara je pričakovati, da bo tudi čedalje več ljudi prebivalo v domovih upokojencev. Njihovega telesnega zdravja pogostokrat ne moremo v celoti popraviti, veliko pa lahko naredimo na duhovnem področju. Iz raziskave je razvidno, da ima večina domov upokojencev po Sloveniji poseben prostor, kjer lahko njihovi stanovalci zadovoljujejo svoje duhovne potrebe. V tistih domovih, kjer pa nimajo takšnega prostora, pa direktorji razmišljajo, da bi ga naredili. Iz raziskave je tudi razvidno, da so verski prostori namenjeni samo katolikom, ljudem ostalih ver pa ne, zato bo potrebno v prihodnosti delati tudi na tem področju. Ustava v 7. členu pravi, da so verske skupnosti enakopravne in zadovoljevanje duhovnih potreb sodi med temeljne človekove pravice.

Delo za raziskovalno nalogo je potekalo zanimivo. Prišli sva do najinega cilja in videli to, kar sva želeli. Delo je potekalo tudi na terenu, zato je bilo toliko bolj zanimivo. Bili sva veseli, ker sva na koncu raziskovanja ugotovili, da večina domov za upokojence ima prostor za duhovno oskrbo, ki se imenujejo po večini kapelice, tam, kjer pa takšnega prostora nimajo, pa se stanovalci zbirajo v večnamenskem prostoru. Izvedeli sva tudi veliko o zgodovini domov za upokojence.

5 VIRI IN LITERATURA

Dom ob Savinji Celje. Pridobljeno 10. 3. 2013 iz: <http://www.ssz-slo.si/dom-ob-savinji-celje>

Dom starejših Šentjur: pridobljeno 10. 3. 2013 iz: <http://www.dom-starejsih-sentjur.si/>

Dom sv. Jožefa. Pridobljeno 10. 3. 2013 iz:

<http://www.jozef.si/index.php?option=comcontent&view=article&id=112&Itemid=155>

Henderson, V. Osnovna načela zdravstvene nege. Ljubljana: Zbornica zdravstvene nege Slovenije, 1998.

Hiks, T. J. Spirituality and the Elderly: Nursing Implications with Nursing Home Residents. Geriatric Nursing, 1999, str. 144.

Levar, N. Izražanje verskih čustev med mladimi v času hospitalizacije. Diplomsko delo. Maribor: Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede, 2008, str. 4.

Pečjak, V. Psihologija staranja. Bled: Samozaložba, 2007, str. 157.

Perinott – Molinatti, J. The Significance of Spirituality in the Elderly. (Disertation). Sarasota: Graduate School of Argosy University, 2004, str. 48.

Pravilnik o organizaciji in izvajanju verske duhovne oskrbe v bolnišnicah in pri drugih izvajalcih zdravstvenih storitev. Uradni list Republike Slovenije št. 100/2008.

Priročni slovar tujk. Ljubljana: Cankarjeva založba. 2002, str. 706.

Ramovš, J. Specifika potreb in oskrbe starih ljudi s stališča socialnega dela. Zdrav Vest, 2004; 73, str. 2-4.

Ramovš, J. Kljubovalna moč duha. Prijatelj 2009; XLI (1), str. 16.

Tušar, M. Medicinska sestra v soočenju z duhovnimi potrebami bolnika. Diplomsko delo. Maribor: Univerza v Mariboru, Visoka zdravstvena šola, 2003, str. 11.

Touhy, T. A. Nurturing Hope and Spirituality in the Nursing Home. Holistic Nursing Practice, 2001, str. 45.

Zakon o verski svobodi. Uradni list Republike Slovenije št. 14/2007.

6 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik za stanovalce o arhitekturni urejenosti prostorov za duhovno oskrbo

Priloga 2: Anketni vprašalnik za direktorja doma upokojencev

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA STANOVALCE DOMOV UPOKOJENCEV O ARHITEKTURNI UREJENOSTI PROSTOROV ZA DUHOVNO OSKRBO

Sva Envera Selimović in Lena Zgonec, dijakinji 3. b razreda Srednje zdravstvene šole Celje. Delava raziskovalno nalogo z naslovom Arhitekturna urejenost prostorov za duhovno oskrbo v domovih upokojencev. Namen raziskovalne naloge je dobiti mnenja stanovalcev o uporabi teh prostorov v posameznem domu. Te odgovore bova uporabili samo za namen raziskovalne naloge.

Dom upokojencev (napišite): _____

Datum izpolnjevanja anketnega vprašalnika: _____

Starost (napišite): _____

Spol (obkrožite): M   Ž

1. Katere veroizpovedi ste?

a) Katoliška

b) Pravoslavna

c) Muslimanska

d) Nobene

e) Drugo (napišite): _____

2. Kje zadovoljujete svoje duhovne potrebe?

a) V verskem prostoru

b) V sobi

c) V jedilnici

d) Nikjer

e) Drugo (napišite): _____

3. Imate v domu upokojencev prostor za duhovno oskrbo?

a) Da

b) Ne

c) Ne vem

d) Drugo (napišite): _____

4. Kako pogosto povprečno obiskujete verske prostore?

a) Enkrat tedensko

b) Dvakrat tedensko

c) Vsaki dan

d) Ne obiskujem teh prostorov

e) Drugo (napišite): _____

5. Kakšen je namen vašega obiska verskega prostora?

a) Zadovoljevanje duhovnih potreb

b) Druženje

c) Ne obiskujem teh prostorov

d) Drugo (napišite): _____

6. Menite, da bi moral imeti vsaki dom upokojencev prostor za duhovne potrebe?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem
- d) Drugo (napišite): _____

7. Pogrešate kaj v verskem prostoru?

- a) Več stolov oz. klopi
- b) Oltar
- c) Ne obiskujem teh prostorov
- d) Drugo (napišite): _____

8. Menite, da arhitektura v prostoru za duhovno oskrbo vpliva na večjo udeležbo ljudi v teh prostorih?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem
- d) Ne obiskujem teh prostorov
- e) Drugo (napišite): _____

9. Opredelite vaš odnos do arhitekturne urejenosti prostorov za duhovno oskrbo v domu.

- a) Mi je zelo všeč
- b) Mi je všeč
- c) Mi ni všeč
- d) Mi je vseeno
- e) Ne obiskujem teh prostorov
- f) Drugo (napišite): _____

10. Koliko sredstev povprečno mesečno namenite za urejenost prostora za duhovno oskrbo?

- a) Do 5 evrov
- b) 5 do 10 evrov
- c) 10 do 20 evrov
- d) Nič
- e) Drugo (napišite): _____

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA DIREKTORJA DOMA UPOKOJENCEV

Sva Envera Selimović in Lena Zgonec, dijakinji 3. b razreda Srednje zdravstvene šole Celje. Delava raziskovalno nalogo z naslovom Arhitektura prostorov za duhovno oskrbo v domovih za ostarele. Namen raziskovalne naloge je dobiti podatke o uporabi teh prostorov v posameznem domu. Te odgovore bova uporabili samo za namen raziskovalne naloge.

Dom upokojencev (napišite): _____

Datum izpolnjevanja anketnega vprašalnika: _____

1. Ima vaš dom poseben prostor za duhovno oskrbo vaših stanovalcev?

- a) da
- b) ne

2. Ima prostor za duhovno oskrbo posebno ime?

- a) da, kako se imenuje (napišite): _____
- b) ne
- c) nimamo nobenega takšnega prostora
- d) drugo (napišite): _____

3. Za katere veroizpovedi imate v vašem domu poseben prostor?

- a) za katolike
- b) za pravoslavne
- c) za muslimane
- d) nimamo nobenega takšnega prostora
- e) drugo (napišite): _____

4. Kje je prostor za duhovno oskrbo stanovalcev v domu?

- a) v kleti
- b) v pritličju
- c) v nadstropju
- d) nimamo takšnega prostora
- e) drugo (napišite): _____

5. Kje opravljajo vaši stanovalci duhovne potrebe v domu?

- a) v za to namenjenem prostoru
- b) v večnamenskem prostoru
- c) drugo (napišite): _____

6. Kako pogosto se srečujejo vaši stanovalci v tem prostoru?

- a) 1 krat tedensko
- b) 2 krat tedensko
- c) ne vem
- d) nimamo posebnega prostora
- e) drugo (napišite): _____

7. Je prostor za duhovno oskrbo po vašem mnenju dovolj velik glede na obisk stanovalcev?
- a) da
  - b) ne
  - c) ne vem
  - d) nimamo takšnega prostora
  - d) drugo (napišite): _____
8. Menite, da bi morale imeti vse veroizpovedi svoje prostore za duhovno oskrbo v domovih upokojencev?
- a) da
  - b) ne
  - c) ne vem
  - d) drugo (napišite): _____
9. Kako zelo je po vašem mnenju za stanovalce pomemben prostor za duhovno oskrbo v domu upokojencev?
- a) zelo pomemben
  - b) pomemben
  - c) ni pomemben
  - d) drugo (napišite): _____
10. Ljudje katere veroizpovedi imajo v vašem domu druženja (v smislu duhovne oskrbe)?
- a) katoliki
  - b) pravoslavni
  - c) muslimani
  - d) nobeni
  - e) drugo (napišite): _____
11. Ali vaši stanovalci kdaj izrazijo željo po prostoru za duhovno oskrbo (če takšnega prostora v domu nimate)?
- a) da, pogosto, kateri (glede na veroizpoved): _____
  - b) da, redko, kateri (glede na veroizpoved): _____
  - c) ne
  - d) imamo takšen prostor
  - d) drugo (napišite): _____
12. Če nimate posebnega prostora za duhovno oskrbo v domu, ali razmišljate, da bi ga naredili?
- a) da
  - b) ne
  - c) imamo takšen prostor
  - d) drugo (napišite): _____

IZJAVA*

Mentor PETER ČEPIN TOVORNIK, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom ARHITEKTURA PROSTOROV ZA DUHOVNO OSKRBO V DOMOVIH UPOKOJENCEV, katere avtorici sta ENVERA SELIMOVIĆ in LENA ZGONEC

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 9. 3. 2013

Srednja zdravstvena šola Celje

Podpis mentorja

Podpis odgovorne osebe

* Pojasnilo

V skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja(-ice) in odgovorne osebe šole uvezati v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja(-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor(-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.